Bibliotecă Municipiului Bacău
SALA DE LECTURĂ

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

Anul XXI-Nr. 980 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI CULTURĂ | Vineri 31 ianuarie 1969 | 4 pag. 25 bani

În locul clasicelor săli de clasă, laboratoare și cabinete de specialitate

De cîtva timp, în momentul în care clopoțelul sună intrarea la ora de fizică, elevii claselor a IX-a și a X-a de la Liceul „Mihai Viteazul" din Turda trec pragul unui nou laborator, special amenajat pentru predarea mecanicii și căldurii. Este al cincilea laborator al liceului turdean reorganizat în ultimul timp după principii moderne, căci aici funcționează, prin strădania unui entuziast colectiv didactic, și laboratoare nou amenajate de electricitate, de chimie și de științe biologice, un cabinet de matematică, precum și un modern laborator fonetic. În prezent în liceu se lucrează la amenajarea unei săli destinate studiului istoriei și geografiei, în care mijloacele audio-vizuale vor juca un rol preponderent.

Ideea înlocuirii treptate a clasicelor săli de clasă cu laboratoare și cabinete de specialitate — una din direcțiile către care se îndreaptă învățămîntul modern — a găsit o largă adeziune și la alte școli din țară. La Liceul „Ion Neculce" din București, de pildă, există laboratoare și cabinete pentru aproape toate disciplinele de învățămînt. Noi și moderne săli în care se desfășoară cursurile există și la liceele nr. 3 și nr. 1 din Baia Mare, la Liceul „N. Bălcescu" din Craiova, la liceele nr. 3 și nr. 4 din Oradea, la Liceul „Gh. Gheorghiu-Dej" din Bîrlad etc.

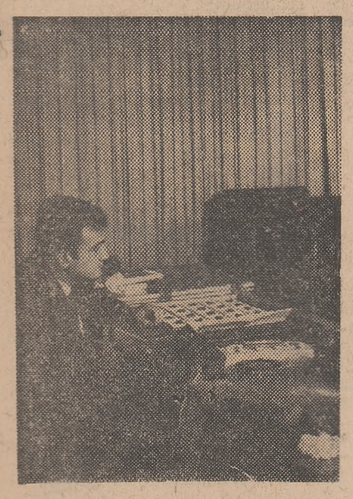

La moderna catedră a laboratorului lingvistic al Liceului nr. 3 din Baia-Mare

Cercurile școlare devin adevărate cercuri științifice

Stimulînd și cultivînd aptitudinile, și înclinațiile elevilor spre activitatea de cercetare, cercurile pe specialități din licee caută să se alinieze tot mai deplin tendințelor generale de modernizare a învățămîntului nostru. Temele și problemele pe care le dezbat membrii acestor cercuri, sub conducerea profesorilor, sînt nu o dată teme pe care însăși cercetarea științifică propriu-zisă le-a trecut printre obiectivele sale.

Un exemplu semnificativ în această privință îl constituie activitatea cercului de cibernetică creat la Liceul nr. 15 din București din inițiativa profesorului Nicolae Stănescu. În cadrul acestui cerc elevii au participat la interesante dezbateri științifice privitoare la modele fizice, operatori logici, modelare, semnale și informații, probabilitate și informație etc. În același liceu, sub conducerea profesoarei Sulamita Mora funcționează un cerc de construcții de aparate ai cărui membri au construit, fie după modele existente, fie chiar după modele elaborate sub îndrumarea profesoarei lor, numeroase aparate utile pentru efectuarea unor experiențe de laborator. Amintim, printre acestea, aparatul pentru verificarea legii lui Ohm în curent alternativ, aparatul pentru demonstrarea problemelor de autoinducție, aparatele pentru demonstrarea problemelor de rezonanță, de cîmp magnetic etc. Demn de menționat este faptul că pentru construcția acestor aparate, dintre care unele au fost omologate ca inovații și vor intra în producție de serie, unii elevi au primit chiar brevet și insignă de inovatori.

În zilele de 5, 6 și 7 februarie 1969 va avea loc la București CONFERINȚA NAȚIONALĂ A CADRELOR DIDACTICE din învățămîntul de toate gradele.

Convocată potrivit hotărîrilor Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 22—25 aprilie 1968, Conferința Națională va dezbate proiectul de Statut al personalului didactic.

GÎNDURI ÎN PREAJMA CONFERINȚEI

O amplă sinteză a tot ceea ce are mai valoros învățămîntul

Apropiata Conferință Națională a cadrelor didactice va dezbate căile pe care pot fi cel mai bine îndeplinite nobilele îndatoriri implicate de funcția didactică și socială a omului de la catedră.

Rolul actual al școlii, al educației, ca factori de pondere majoră în evoluția socială, în dezvoltarea forțelor de producție, în mersul înainte al revoluției științifico-tehnice contemporane implică considerarea prin prisma viitoarei dezvoltări economico-sociale și cultural-științifice a structurilor, conținutului și formelor activității în învățămînt. Principiile de înaltă valoare teoretică și practică, cadrul amplu al înnoirii și înălțării continue a învățămîntului românesc au fost elaborate cu profundă pătrundere științifică de Congresul al IX-lea și Conferința Națională a partidului. Valoroasa experiență a cadrelor didactice din toate colțurile țării, gîndirea lor, realizările lor practice își vor găsi fără îndoială o expresie de sinteză în vasta întrunire a reprezentanților întregului nostru corp profesoral, care va jalona cu deplină claritate domeniul larg al evoluției viitoare a școlii în România Socialistă.

Prof. CONST. BARON
directorul Liceului nr. 1 din Giurgiu

Aflarea căilor concrete pentru înfăptuirea sarcinilor școlii

Prin componența ei, Conferința Națională a cadrelor didactice va reuni cele mai bune, cele mai incitante valori ale învățămîntului nostru. Aceasta ne îndreptățește să așteptăm din partea ei conturarea soluțiilor la problemele ce ne preocupă, aflarea căilor concrete pentru obținerea unei eficiențe optime în înfăptuirea sarcinilor pe care partidul le-a pus în fața școlii.

Stabilirea unor asemenea căi solicită o generalizare științifică a practicii înaintate, îndrăzneală și spirit novator în abordarea problemelor. Sîntem siguri că marele for al învățămîntului ne va da cele mai bune răspunsuri la întrebările ce se pun în munca noastră practică, ajutîndu-ne să desfășurăm la un nivel tot mai ridicat instruirea și educarea tinerelor generații.

Inv. ION P. POPESCU
com. Cilibia, județul Buzău

Laolaltă, reprezentanți ai unei mari și unite familii

Așa cum, în strînsă prietenie și colaborare muncesc alături în școală și pe tărîm obștesc, și la marea întrunire pe țară a reprezentanților corpului didactic din întreaga țară vor sta alături învățători și profesori români, maghiari, germani și de alte naționalități, luînd parte împreună la dezbaterea pasionantă care va trasa cele mai bune căi de înaintare a învățămîntului nostru pe drumul indicat de partid.

Politica înțeleaptă marxist-leninistă a Partidului Comunist Român a unit pe toți cetățenii țării într-o mare și armonioasă familie, călăuzită de înflăcăratele idealuri ale desăvîrșirii construcției socialiste. Noi, învățătorii și profesorii, indiferent de naționalitatea căreia îi aparținem, sîntem mîndri de misiunea înălțătoare care ni s-a încredințat și sîntem hotărîți să-i formăm pe elevii noștri în spiritul unei dăruiri depline și creatoare pentru propășirea României Socialiste.

Prof. dr. SZIKSZAY IENŐ
Brașov

Cu sentimentul unei înalte responsabilități profesionale

Convocarea Conferinței Naționale a cadrelor didactice constituie o nouă și elocventă dovadă a aprecierii de care se bucură în România Socialistă învățătorii și profesorii, a grijii neabătute pe care partidul o arată celor care au misiunea de a educa tinerele generații. Sînt mărturii de încredere și cinstire pe care învățătorii și profesorii, în totalitatea lor, le primesc cu sentimentul unei înalte responsabilități. Fără îndoială, Statutul personalului didactic ce va fi adoptat în cadrul Conferinței Naționale va consemna amplu, multilateral, condiția actuală a învățătorilor și profesorilor.

În activitatea noastră, consacrată acțiunii de formare a viitoarelor cadre didactice, ne străduim să asigurăm o temelie solidă activității instructiv-educative pe care vor fi chemați s-o desfășoare studenții noștri de astăzi. Căutăm totodată să le sădim în suflet sentimentul înaltei lor meniri educative, cl valorilor etice pe care le presupune vocația de educator, năzuința de a pune întreaga lor muncă didactică sub semnul creației spirituale fecunde. Ei au norocul ca, în preajma începutului de carieră, drumul să le fie luminat de asemenea importante documente de partid și de stat cum sînt Directivele Plenarei C.C. al P.C.R. din 22—25 aprilie 1968 și Legea învățămîntului, de căile ce vor fi trasate de Conferința Națională a cadrelor didactice. Sîntem convinși că rodnicul bilanț de fapte care va fi prezentat la marea întrunire a oamenilor școlii, experiența de înaltă valoare acumulată de aceștia va rodi puternic în viața și activitatea schimbului de mîine al educatorilor.

Conf. univ. dr. GH. HASAN
rectorul Institutului pedagogic de 3 ani din Bacău

Misiunea educatorului în sfera culturii și civilizației

Munca învățătorului și a profesorului se împletește strîns cu viața socială, solicitînd prezența activă, dinamică a membrilor corpului didactic atît în incinta școlii, cît și dincolo de zidurile acesteia. Este o activitate care se desfășoară astăzi pe coordonatele esențiale ale culturii și civilizației țării, o activitate investită cu înalta încredere a partidului, a întregului popor.

La marea conferință a corpului didactic se vor întruni învățători și profesori care se dăruiesc cu trup și suflet muncii perseverente de formare a tinerelor generații, de ridicare a nivelului cultural al poporului. Sîntem siguri că atmosfera sărbătorească a acestei întîlniri se va împleti cu funcțiile unui remarcabil for colectiv de concepție, care va aborda creator, printre temele sale fundamentale de dezbatere, problema rolului profesional și cetățenesc al pedagogului, misiunea lui de luptător pentru desăvîrșirea marilor valori promovate de partid, de patria noastră socialistă.

Prof. GH. ENACHE
com. Furculești, jud. Ialomița

PLENARA Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură

Luni 27 ianuarie a.c., în sala de festivități a Clubului sindicatelor din învățămînt București s-au desfășurat lucrările Plenarei Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură. La lucrările Plenarei au participat membrii Biroului Executiv și ai Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură, membri ai birourilor executive ale consiliilor județene ale sindicatelor, reprezentanți ai sindicatelor din învățămînt și cultură, cadre de conducere din instituțiile de învățămînt, științifice, de cultură și din instituțiile artistice. Au fost de față tovarășii **Ion Teoreanu**, șeful secției învățămînt a C.C. al P.C.R., **Dumitru Gheorghiu**, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R., **Traian Pop**, adjunct al ministrului învățămîntului.

Lucrările plenarei au fost deschise de prof. **Vasile Vlad**, secretarul Comitetului Uniunii. După prezentarea ordinei de zi și a programului de desfășurare, tovarășa **Onița Gligor**, vicepreședinte al Comitetului Uniunii, a susținut: **RAPORTUL PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ DE ORGANELE ȘI ORGANIZAȚIILE SINDICALE DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ ȘI SARCINILE CE REVIN ACESTORA ÎN ANUL 1969 ÎN VEDEREA SPORIRII CONTRIBUȚIEI LOR LA REALIZAREA OBIECTIVELOR STABILITE DE PARTID ÎN DOMENIUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII.**

Plenara Comitetului Uniunii Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură — a arătat raportoarea — are loc într-o perioadă de dezvoltare viguroasă, multilaterală, a societății noastre, cînd întregul popor, sub conducerea partidului, a pășit în cel de al IV-lea an al cincinalului, an hotărîtor pentru înfăptuirea integrală a planului pe întreaga perioadă, an în cursul căruia se va sărbători cea de-a XXV-a aniversare a eliberării patriei și va fi întîmpinat Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român. Faptul că un sfert din bugetul țării noastre se cheltuiește pentru învățămînt, cultură, artă, știință, ocrotirea sănătății și alte acțiuni sociale constituie chezășia materială a înălțării poporului pe treptele mereu mai înalte de cultură și civilizație. Numai în anul 1968 au fost destinate 8,2 miliarde lei pentru învățămînt, iar pentru anul 1969 sînt prevăzute pentru același scop 9 miliarde lei.

Raportul s-a referit apoi pe larg la acțiunile inițiate și organizate de Biroul Executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură pentru a întări contribuția organizațiilor sindicale din școli la îndeplinirea sarcinilor cuprinse în Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului și în Legea învățămîntului, pentru clarificarea conținutului și mijloacelor specifice de contribuție a activului sindical la progresul multilateral al școlii. S-a arătat astfel că Biroul Executiv a organizat în lunile august, septembrie și octombrie 1968 consfătuiri cu caracter de instruire și schimb de experiență cu președinții comitetelor sindicatelor din învățămînt, în care s-au dezbătut principalele probleme specifice noului an școlar și universitar și s-a prelucrat proiectul Statutului personalului didactic, cu care prilej s-au făcut numeroase propuneri pentru îmbunătățirea lui.

Numeroase sindicate din învățămînt au organizat, în perioada la care se referă raportul, variate acțiuni menite să contribuie la îmbogățirea cunoștințelor de specialitate și pedagogice a oamenilor școlii, să sprijine cadrele înscrise la examenele de grad sau în învățămîntul superior fără frecvență. O activitate meritorie în această privință au desfășurat sindicatele de învățămînt din Timișoara, Cralova, Pitești, Brașov, Bacău, Tîrgoviște, Ploiești, Oradea, Iași, Giurgiu etc. Este de subliniat drept pozitiv faptul că asemenea inițiative au fost luate și de birourile unor grupe sindicale de la sate. Așa s-a întîmplat de exemplu în comunele Cuza Vodă, județul Ialomița, Dracea, județul Teleorman, Borsec, jud. Harghita, Moisei, județul Baia Mare. O direcție principală a activității organelor și organizațiilor sindicale din școli a constituit-o promovarea susținută a măsurilor privitoare la modernizarea complexă a conținutului, metodelor și mijloacelor de învățămînt. Prezentînd unele rezultate pozitive ale participării sindicatelor la această acțiune, raportul a chemat la intensificarea acțiunilor specifice de informare a cadrelor didactice în specialitate și în pedagogie și la organizarea de consultații, expuneri, colocvii, simpozioane, excursii documentare, vizite la locuri istorice, centre industriale, unități agricole, locuri pitorești etc.

Raportul a cerut de asemenea organelor și organizațiilor sindicale să se preocupe mai intens de mobilizarea învățătorilor și profesorilor la întărirea muncii educative, chemîndu-i să-și petreacă mult mai activ timpul în mijlocul elevilor și studenților, pentru a le cunoaște năzuințele și pasiunile, pentru a-i ajuta să înțeleagă problemele complexe ale vieții contemporane, să le cultive aptitudinile și înclinațiile în vederea formării lor pentru muncă, pentru viață.

Se consideră necesar — s-a arătat în continuare în raport — ca adunările grupelor și adunările generale ale sindicatelor să devină peste tot o tribună de manifestare a opiniilor colective, în vederea combaterii neajunsurilor în muncă, pentru crearea unui climat optim de activitate creatoare în fiecare unitate școlară. Totodată este necesară o participare activă și competentă a organelor sindicale la activitatea consiliilor profesorale. Aceasta cere din partea lor o preocupare sporită pentru studierea problemelor majore din munca școlilor și institutelor, o legătură permanentă cu membrii de sindicat, consultarea continuă a membrilor corpului didactic astfel încît să poată propune măsuri corespunzătoare fiecărei etape. În același timp, sindicatele din învățămînt trebuie să solicite mai mult sprijinul organelor teritoriale ale U.G.S.R., să colaboreze cu sindicatele din întreprinderi și instituții pentru a asigura participarea părinților — muncitori, tehnicieni, ingineri, funcționari — la ședințele special organizate pentru ei în școli, la lectoratele pedagogice, la serbările școlare etc.

Comitetele sindicatelor din învățămînt trebuie să vegheze la asigurarea celor mai bune condiții de muncă, la prevenirea accidentelor și îmbolnăvirilor profesionale, să urmărească felul cum se respectă drepturile și interesele salariaților, să nu îngăduie nici o încălcare a prevederilor legale, luînd poziție fermă, intransigentă, față de cei care, într-un fel sau altul, își permit să se abată de la lege. Este necesar de asemenea ca organele sindicale să susțină cu mai multă perseverență, în fața organelor locale de stat, cerințele îndreptățite ale personalului din școală. La rîndul lor, organele și organizațiile sindicale din comune au datoria să militeze mai activ pentru apărarea și creșterea prestigiului cadrelor didactice, luînd atitudine fermă față de încălcarea legislației în vigoare și față de abuzuri, să se ocupe mai mult de felul cum se rezolvă problemele aprovizionării cu combustibil și alimente a învățătorilor și profesorilor, ca și de modul cum se asigură locuințe pentru aceștia, în special pentru tinerii absolvenți.

Sindicatele sînt chemate în același timp să-și sporească apor-

(Continuare în pag. a 3-a)

Un învățămînt la nivelul imperativelor contemporane

Urmărind etapele dezvoltării învățămîntului în țara noastră din momentul în care poporul însuși și-a luat destinele în propriile mîini și pînă azi, cînd s-a trecut la traducerea în viață a Directivelor Plenarei C.C. al P.C.R. din aprilie 1968, putem să ne facem o imagine clară asupra drumului ascendent, de semnificație istorică, parcurs de învățămîntul nostru sub conducerea partidului comunist. Realizarea în etapa precedentă a școlii generale de 8 ani iar acum trecerea la învățămîntul obligatoriu de 10 ani, ca și prelungirea învățămîntului de cultură generală la 12 ani se înscriu ca momente de deosebită însemnătate în istoria școlii românești. Paralel cu măsurile menite să dea învățămîntului nostru un cadru organizatoric adecvat imperativelor contemporane și aspirațiilor la cultură ale tineretului nostru, o deosebită atenție s-a acordat profilării conținutului instrucției și educației, planului de învățămînt, programelor și manualelor școlare.

Rămîne un bun cîștigat pentru școala noastră și o experiență valoroasă dobîndită în acești ani faptul că s-a introdus studiul unor noi obiecte de învățămînt sau al unor noi ramuri ale științei, al unor noi capitole sau teme care reprezintă cuceriri dintre cele mai importante ale gîndirii și experienței umane, de mare valoare teoretică și practică. Studiul economiei politice, al filozofiei, al socialismului științific, al istoriei literaturii universale, al unor elemente de matematici superioare, al unor capitole și teme din fizica și chimia modernă, al unor probleme de biologie prezentate în lumina datelor și teoriilor noi ale științei — toate introduse în predare în ultimii 10 ani — au contribuit substanțial la pregătirea tineretului nostru în pas cu cerințele progresului social, cu cuceririle științei, cu sarcinile construirii socialismului în patria noastră, chiar dacă unele din ele n-au fost suficient rezolvate din punct de vedere pedagogic în programele și manualele școlare, ducînd în multe cazuri la supraîncărcarea elevilor. Propunerile formulate de profesorii din diferite specialități în consfătuirile organizate recent la Ministerul Învățămîntului au arătat modul în care trebuie să se procedeze pentru a se realiza o dozare mai judicioasă a cunoștințelor în programe, o prezentare mai accesibilă a acestora în manuale. Propunerile acestea s-au și concretizat în măsuri practice, unele dintre ele începînd să se aplice chiar în acest an școlar. Ele vor fi pe deplin valorificate prin noile planuri și programe de învățămînt pentru școala generală de 10 ani și pentru noul liceu, aflate în curs de elaborare.

În același timp, s-a accentuat continuu caracterul educativ-patriotic al conținutului programelor și manualelor școlare. Realitățile patriei noastre, realizările poporului, succesele obținute pe drumul construirii socialismului, contribuția adusă de știința și cultura românească la îmbogățirea patrimoniului spiritual al omenirii au fost tot mai mult prezente în cuprinsul programelor și manualelor și mai amplu valorificate în procesul de predare.

Innoirile aduse în conținutul învățămîntului au impus cu necesitate perfecționarea continuă a cadrelor didactice, sprijinirea lor în ridicarea nivelului pregătirii științifice, ideologice și pedagogice. Perfecționarea științifică și metodică a personalului didactic a constituit o acțiune cu caracter permanent în cadrul procesului general de perfecționare a întregului învățămînt. Cadrele didactice au fost continuu sprijinite, prin variate forme, să-și însușească problemele noi în domeniul specialității lor și al metodicii de predare, să-și lărgească orizontul științific, să cunoască experiența înaintată a învățămîntului pe plan mondial, să-și îmbogățească și să-și valorifice propria lor experiență, pentru a realiza în mod optimal sarcinile instruirii și educării tineretului școlar. Prin scopul și problematica lor, cursurile centrale de informare științifică au avut multe elemente caracteristice sistemului de pregătire post-universitară, care va deveni în viitor una din principalele căi de perfecționare a personalului didactic. Numai în ultimii cinci ani la cursurile de perfecționare au participat peste 7000 de profesori de liceu de diferite specialități.

O contribuție importantă la ridicarea nivelului de pregătire științifică și metodică al personalului didactic au adus-o și cursurile și consultațiile organizate în vederea sprijinirii educatoarelor, învățătorilor și profesorilor înscriși pentru obținerea gradelor didactice. Sistemul de perfecționare prin gradele didactice constituie una din tradițiile înaintate ale școlii noastre, care a fost preluată, reconsiderată și îmbogățită în anii socialismului.

EUGEN BLIDEANU
director general în Ministerul Învățămîntului

(Continuare în pag. a 4-a)

CONSFĂTUIRE DE LUCRU LA MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

PROBLEME ALE PREDĂRII LA CLASELE I-IV

După cum am anunţat într-unul din numerele noastre anterioare, la Ministerul Învăţămîntului a avut loc recent o consfătuire cu învăţătorii care au experimentat scrierea verticală simplificată. Deschizînd lucrările consfătuirii, **conf. univ. Traian Pop**, adjunct al ministrului învăţămîntului, a adresat participanţilor invitaţia de a-şi expune concluziile în legătură cu acest experiment, iniţiat în urmă cu 5 ani şi aplicat în şcolile din sectorul 3 al Capitalei, subliniind că ministerul doreşte să cunoască ce probleme ridică în predare sistemul scrierii verticale şi care este opinia cadrelor didactice cu privire la rezultatele lui. În acelaşi timp, vorbitorul a cerut participanţilor la consfătuire să se refere în cuvîntul lor şi la programe, manuale, şi, în general, la problemele predării la clasele I—IV.

La începutul cuvîntului său, **înv. Nina Săvulescu**, de la Liceul nr. 42, a arătat că, din necesitatea de a scrie mai uşor şi mai repede, elevii au avut întotdeauna tendinţa de a-şi simplifica scrierea. Ei o făceau însă la voia întîmplării. Consider noul sistem de scriere binevenit, a spus vorbitoarea, pentru că astfel copiii vor învăţa de la început să folosească o scriere simplificată. M-aş bucura dacă această scriere s-ar generaliza.

Înv. Ion Chioreanu, de la Şcoala generală nr. 61, a subliniat că, în prezent, volumul incomparabil mai mare de cunoştinţe ce se transmit elevilor şi studenţilor, ritmul cu care se transmit aceste cunoştinţe, ca şi importanţa studiului individual şi, deci, a conspectării conduc la necesitatea adoptării unei scrieri care să poată fi practicată cu eficienţă maximă şi, în acelaşi timp, să fie lizibilă şi estetică.

Comparînd evoluţia scrisului la o clasă care practică de la început scrierea cursivă cu evoluţia scrisului unei clase care de la început practică scrierea verticală şi simplificată, pot pleda cu convingere în favoarea acesteia din urmă. De altfel, cei care scriu cursiv manifestă o tendinţă tot mai evidentă de a da trăsăturilor scrisului o poziţie mai mult verticală decît oblică-dreaptă. În timp ce la scrierea cursivă literele se scriu conform regulilor numai în etapa desenării lor, la scrierea verticală şi simplificată literele nu numai că îşi păstrează forma regulată şi în etapele următoare desenării, dar forma lor se perfecţionează şi se desăvîrşeşte în clasele următoare clasei I. Se poate afirma că la sfîrşitul primului trimestru al acestui an şcolar elevii clasei a III-a au un scris omogen, cu evidente tendinţe de a deveni frumos. Dacă se găsesc însă şi unele aspecte negative în scrierea verticală simplificată, acestea aparţin unor cauze ce trebuie căutate — şi recunoscute sincer — în insuficienta muncă a învăţătorului cu fiecare elev în parte.

Nu pot să nu subliniez şi calităţile pe care le însumează materialul didactic creat de iniţiatorii scrisului vertical şi simplificat — lotoul cu jetoane, planşa cu litere, lotoul mare cu litere colorate (acesta din urmă ar putea cuprinde şi silabe bicolore), Pixul şi stiloul, ca instrumente moderne de scriere îşi justifică necesitatea începînd din clasa I, deoarece asigură un evident spor de viteză şi un mai mare grad de acurateţă.

Îndrumările pe care le-am primit noi, învăţătorii, în legătură cu desfăşurarea experimentului au fost date cu deplină competenţă, dar uneori au sosit tardiv.

După ce a arătat că simplificarea reduce la maximum deosebirile dintre literele de mînă şi cele de tipar şi totodată uşurează formarea deprinderilor de scriere rapidă, **înv. Ion Preotu**, de la Şcoala generală din comuna Troianul, judeţul Teleorman, s-a referit la rezultatele obţinute în doi ani de experimentare a scrierii verticale simplificate la o şcoală rurală. La început, a spus vorbitorul, am folosit caiete de aritmetică, apoi am trecut la scrierea pe caietul de dictando obişnuit. Paralel am folosit caietul neliniat şi am insistat asupra deprinderilor de scriere pe caietul de aritmetică fără respectarea liniaturii. Am constatat că elevii au deprins scrierea cu mai puţin efort, cu mai puţină încordare fizică şi mintală. Treptat ei şi-au însuşit în mod empiric şi regulile elementare de ortografie şi punctuaţie.

Din materialele folosite apreciez alfabetarul Floba mare şi îndeosebi alfabetarul Floba mic individual. Cu ajutorul lor i-am îndrumat lesne pe copii pe drumul de la analiză la sinteză şi invers, procedee caracteristice metodei de predare a citirii şi scrierii la clasa I. Pot spune că elevii le stăpînesc aşa cum stăpîneşte o dactilografă maşina de scris. Deosebit de antrenante au fost întrecerile între copii, ei ajungînd să scrie în 40 secunde o propoziţie de 4—5 cuvinte.

Personal sînt convins că dacă vom începe predarea scrierii verticale simplificate de la clasa I cu copii de 6 ani vom obţine rezultate bune. Propun ca în anul viitor experimentul să fie lărgit, cuprinzînd 5—10 clase de judeţ. Ar fi bine ca el să fie realizat de cadre cu mai multă experienţă, dornice să-l efectueze, şi să se asigure instruirea tuturor acestora de către iniţiatorii experimentului.

Prima serie de elevi cu care am început să lucrez pe baza sistemului de scriere verticală simplificată — a spus **înv. Victoria Constantin** de la Şcoala generală nr. 28 a intrat acum în clasa a V-a. Rezultatele pe care le-am obţinut sînt foarte bune, ele oglindindu-se şi în pregătirea generală a elevilor.

Consider că scrierea simplificată şi verticală este mai accesibilă elevilor, ajutîndu-i atît în cunoaşterea mai rapidă a literelor cît şi în realizarea rapidităţii scrierii. De exemplu, eliminarea liniarei de legătură de la literele a, o, u, a înlăturat multe din greşelile care apăreau în scrisul unor copii. De asemenea, poziţia la scris este mai bună în cazul scrierii verticale, copiii ţinînd capul şi corpul drept chiar fără să li se atragă atenţia.

Tin să subliniez importanţa silabelor formate, ca şi rolul pozitiv al folosirii culorii în identificarea silabelor şi cuvintelor. De asemenea, textele de tipar expuse pe tablă înlătură monotonia lecturii din abecedar.

Experienţa acumulată mi-a arătat că este bine să se folosească creionul pînă cînd copilul ajunge să scrie cuvinte. Atunci se poate trece la folosirea pixului sau a stiloului pentru ca elevul să poată scrie fără greşeli şi retuşări.

La început, a arătat **înv. Angela Ionuţ** de la Şcoala generală nr. 55, am privit cu neîncredere scrierea verticală simplificată, pentru că pe parcursul experimentului m-am izbit de multe situaţii pe care mi-ar fi fost probabil mai uşor să le înlătur dacă aş fi avut asistenţa unor specialişti.

Aş opta pentru scrierea cursivă simplificată. Din cei 34 de elevi din clasa mea, numai 6 scriu acum vertical. Cu toată intenţia de a-şi însuşi această scriere, majoritatea scriu oblic — poate şi din lipsa caietelor potrivite şi a trecerii prea rapide la caietul de tip III.

În încheiere aş face cîteva propuneri pentru viitor. Mai întîi este necesar să existe o concordanţă între caiete şi manual. De asemenea cifrele din manualele de aritmetică să fie scrise şi ele vertical, aşa cum le pretindem şi copiilor să le scrie.

Privitor la materialul didactic vă informez că la ora actuală există în şcoli material didactic foarte vechi, care nu poate fi folosit. Avem de pildă o planşă care reprezintă munca la ţară şi care probabil are o vechime de 30 de ani. Propunem să se aducă în şcoli material didactic nou, în concordanţă cu dezvoltarea industriei şi agriculturii noastre. De asemenea, am dori foarte mult, întrucît se generalizează cuprinderea în şcoli a copiilor de la vîrsta de 6 ani, ca îndrumările care se dau învăţătorilor să ajungă în şcoli înainte de începerea cursurilor şi tot în perioada premergătoare lui 15 septembrie să se organizeze consfătuiri cu toţi învăţătorii şi profesorii care aplică scrierea verticală.

În practica mea de 15 ani la catedră, a spus **înv. Alexandrina Birlan** de la Şcoala generală nr. 85, niciodată n-am avut o clasă cu elevi care să înveţe cu atîta uşurinţă scrierea şi citirea. Îmi era foarte greu să obţin însuşirea perfectă a scrierii pentru că elevii erau obligaţi să respecte liniatura caietelor. Acum lucrurile merg mult mai bine. Am folosit la clasa mea de la început stiloul, pornind de la ideea că, folosindu-l, elevul nu este obligat să apese, aşa cum se întîmplă cu pixurile. Propun să se treacă de la început la scrierea cu stiloul.

Materialul didactic indicat pentru clasa I a fost mai mult decît folositor în însuşirea scrierii şi a citirii. Optez pentru alfabetarele bicolore, deoarece cu ele se obţin rezultate mai bune. Şi creioanele bicolore sînt indicate căci îi ajută pe copii să scrie corect, să despartă aşa cum trebuie cuvintele în silabe. În prezent, elevii mei din clasa a II-a scriu corect atît din punct de vedere ortografic, cît şi caligrafic, astfel încît am posibilitatea să mă preocup mai mult de predarea noţiunilor de gramatică.

Consider şi eu că se cere să se asigure concordanţa între liniatura din abecedar şi cea din caiet.

Prof. Eleonora Fotescu de la inspectoratul şcolar al municipiului Bucureşti a arătat că un sondaj în rîndurile învăţătorilor din sectorul III care au experimentat scrierea verticală simplificată a demonstrat că majoritatea cadrelor didactice apreciază pozitiv acest sistem de scriere. Din 80 învăţători doar 3 au răspuns că nu doresc să folosească scrierea verticală. Referindu-se la problemele privind materialul didactic pentru clasele I—IV, tov. Fotescu a spus că învăţătorii nu au avut pînă acum material didactic de predare la clasele I, cu toate că la această clasă învăţămîntul trebuie să aibă un caracter foarte concret. Am făcut de multe ori parte — a arătat vorbitoarea — din comisia organizată de minister pentru selecţionarea materialelor didactice prezentate la concursuri şi am văzut cu părere de rău că materialele pentru cei mici erau trecute de o parte. Cred că nu este firesc ca materialul didactic să fie făcut de învăţători. Alfabetarele din foi de hîrtie sau cartoane, de exemplu, sînt foarte neindicate. Este bine că s-a înţeles acum că fiecare învăţător trebuie să aibă un alfabetar corect, lucrat din mase plastice.

Gramatica se predă în momentul de faţă foarte bine acolo unde învăţătorul este bine documentat. Cu toate acestea cerem prea puţin la clasele I—II la gramatică, iar la clasele a IV-a copiii nu învaţă toate elementele necesare pentru a face analiza frazei. Sînt de părere că la clasele I copiii trebuie să recunoască cuvintul care arată despre cine sau despre ce se vorbeşte în propoziţie. Propun să se editeze o culegere de texte gramaticale, deoarece pînă acum învăţătorului nu i s-a pus la dispoziţie o astfel de culegere atît de necesară.

Părerea mea în legătură cu scrierea verticală, a spus **înv. Ioana Micu**, de la Liceul nr. 42, este că folosirea scrierii verticale simplificate uşurează mult munca elevilor. Aş propune ca atunci cînd se hotărăşte efectuarea unui experiment să se dea întotdeauna şcolilor material didactic necesar, ca şi materiale metodice speciale. Eu folosesc la clasă un singur caiet, întrucît aceasta îi determină pe copii să fie permanent ordonaţi.

Problema scrierii ocupă un loc de seamă în preocupările pedagogice pe plan mondial şi în ţara noastră, a spus **înv. Ana-Maria Ichim**, cercetător ştiinţific la Institutul de ştiinţe pedagogice. După părerea mea simplificarea literelor, renunţarea la alternanţa gros-subţire şi la bucle este absolut necesară, dar se poate realiza şi în scrierea oblică. De altfel, introducerea instrumentelor moderne de scris, pixul şi stiloul, aduce de la sine folosirea firului continuu. În ceea ce priveşte formarea scrisului, personal cred că scrierea oblică este mai indicată decît cea verticală. Scrierea verticală are o singură posibilitate, aceea a pantei de 0° (90°), pe cînd cea oblică oferă nenumărate posibilităţi de înclinare şi lasă şcolarului libertatea de a-şi alege panta care îi convine. Prin direcţia rigidă a scrierii verticale scrisul are un caracter uniform şi impersonal. Cît despre poziţia corectă a corpului şi a capului, aceasta se poate respecta atît într-o scriere, cît şi în cealaltă.

Observaţiile făcute în şcoli, ca şi concluziile la care au ajuns unii cercetători de renume mondial, arată că mişcarea cursivă realizată în scrierea oblică este mai uşoară, mai economică din punct de vedere al efortului şi cu randament mai mare în ceea ce priveşte viteza. Această mişcare cursivă uşoară, realizată cu destinderea musculară, nu se poate obţine decît pe caietul înclinat. Înclinarea caietului este cerută şi de particularităţile morfologice individuale şi de vîrstă ale copiilor. Este adevărat că poziţia dreaptă a caietului asigură o relaţie constantă între cel care scrie şi spaţiul grafic, fapt ce condiţionează o mai mare constanţă a formei şi a volumului literelor. De asemenea, statisticile de analiză factorială a elementelor lizibilităţii atestă faptul că scrierea verticală păstrează o formă mai bună şi mai constantă a literelor şi a volumului. Poziţia dreaptă a caietului îngreunează însă cursivitatea scrierii. De aceea, se constată o tendinţă spontană a şcolarilor de a înclina caietul o dată cu trecerea în clasa a II-a. O dată cu înclinarea caietului se va înclina şi axa de înscriere a literelor, direcţia literelor deplasîndu-se de la verticală spre cea oblică spre dreapta. Măsurînd cu ajutorul raportorului direcţia axei literelor unor elevi din clasa a II-a am putut constata că din 4 420 de litere, numai 18,3% se înscriu pe direcţia 0° (90°), celelalte avînd o înclinare oblică spre dreapta.

În scopul evaluării celor două tipuri de scriere din punct de vedere al lizibilităţii şi vitezei, sectorul ştiinţific al Institutului de ştiinţe pedagogice a făcut cercetări la 16 clase a II-a (291 elevi la scrierea oblică şi 221 elevi la cea verticală), după ce s-au asigurat condiţii de muncă egale, lăsîndu-se de la verticală spre ea oblică sau verticală) spre a se vedea influenţa ei asupra scrierii. Analizînd fiecare factor care determină lizibilitatea (forma literelor, legăturile, paralelismul axelor, distanţa între cuvinte şi între volumul şi alinierea lor) nu s-au constatat diferenţe semnificative între cele două tipuri de scriere decît în ceea ce priveşte forma şi volumul literelor, unde scrierea verticală a obţinut un procentaj mai mare al performanţelor bune şi foarte bune. Pe baza acestui studiu statistic, pe probe luate de la şcolarii din cele două tipuri de scriere, s-a verificat ipoteza de lucru care arată că în condiţiile unui sistem de predare corect, organizat prin cele două tipuri de scriere, se obţin rezultate asemănătoare în privinţa lizibilităţii. Convingerea noastră este că ceea ce determină calitatea scrierii sînt exerciţiile pentru educaţia motricităţii, pentru maturizarea motrică, exerciţiile pentru formarea deprinderilor tehnice şi grafice, pentru formarea capacităţii de control şi autocontrol al scrisului după criteriile lizibilităţii. O bună metodică a educării scrierii, un model permanent corect de scriere oferit şcolarului de către învăţător prin scrisul său personal asigură un scris lizibil, ordonat, curat, o aşezare în pagină armonioasă.

Viteza este a doua calitate a unei scrieri bune. Statistica stabilită de noi arată că media generală a vitezei, la clasa a II-a, este la scrierea verticală de 48,98 litere pe minut, iar la cea oblică de 60,42 litere pe minut. Diferenţa este de 11,43 litere pe minut în favoarea scrierii oblice. În clasa I cu copii de şase ani această diferenţă este de 6,58 litere pe minut, iar la clasa I cu copii de şapte ani este de 8,68 litere pe minut. Cauzele care explică ritmul lent al scrierii verticale sînt întreruperile frecvente ale scrierii prin deplasarea succesivă a braţului în timpul mişcării cursive, lipsa elementului de legătură, direcţia combinată a mişcării în timpul scrierii (literele se înscriu pe verticală, iar legăturile dintre ele sînt oblice).

Aşadar, scrierea verticală, prin forma şi volumul mai constant al literelor asigură o lizibilitate mai bună, dar printr-un sistem de predare bine elaborat şi consecvent aplicat se poate obţine şi o scriere oblică lizibilă. În ceea ce priveşte viteza, scrierea oblică este vizibil superioară celei verticale. Se pune întrebarea cum va rezista scrierea verticală mai lentă la obligaţia de a accelera scrisul în clasele următoare clasei a IV-a, deoarece practica ne arată că scrisul se deteriorează mai ales în clasa a V-a, cînd şcolarii sînt obligaţi să ia multe notite. În momentul de faţă şi scrierea oblică se deteriorează în clasa a V-a, tocmai fiindcă de-a lungul claselor I—IV nu a existat preocuparea de a educa şi creşte ritmul scrierii.

Scrierea oblică, după cum am arătat, oferă posibilităţi mai mari de perfectibilitate în direcţia vitezei. Părerea mea este că pe baza unui sistem de exerciţii viteza poate spori la această scriere în aşa fel încît în clasele mai mici să nu se deterioreze.

Luînd cuvîntul în încheierea dezbaterilor conf. univ. **Traian Pop**, adjunct al ministrului învăţămîntului, a adus mulţumiri celor care au condus şi efectuat experimentul. Este necesar, a spus în continuare conf. univ. Traian Pop, ca experimentul să fie dus mai departe, pentru că într-o problemă atît de importantă şi care priveşte pregătirea tineretului tineret al patriei noastre practica va trebui să decidă care sistem de scriere este mai indicat. Vom apela şi la Institutul de igienă pentru a avea şi o opinie specialiştilor săi.

Considerăm că ar fi bine să se extindă scrierea verticală simplificată la şcolile din 7 sectoare ale Capitalei, un sector urmînd să lucreze sub directa îndrumare a Institutului de ştiinţe pedagogice. Socotim bună şi propunerea de a se extinde experimentarea scrierii verticale într-un număr de 5—6 şcoli din celelalte judeţe, astfel încît în anul viitor să dispunem de mai multe păreri, de mai multe date care să ne dea posibilitatea să tragem o concluzie sau alta. Ceea ce se desprinde din discuţiile purtate în prezent este necesitatea simplificării scrierii, indiferent de sistemul care va fi adoptat. Vom veni mai larg în sprijinul şcolilor şi al învăţătorilor cu materiale didactice adecvate, dînd la o parte tot ceea ce este vechi. Pentru viitorul an şcolar vom reedita abecedarul actual, dar cu scrierea verticală, şi vom pune la dispoziţia şcolilor caiete adecvate. O serie de materiale didactice vor ajuta predării indiferent de sistemul de scriere folosit. Urmărim în mod deosebit, a spus vorbitorul, îmbunătăţirea manualelor la clasele I—IV, în special în ceea ce priveşte educaţia patriotică a elevilor. Este necesar să se ridice în întregime nivelul muncii la aceste clase, întrucît aici se pun bazele dezvoltării tineretului nostru.

Organizarea şi desfăşurarea predării şi recapitulării materiei la clasa a XII-a în perioada 7 aprilie — 24 mai 1969

În conformitate cu „Precizările privind recapitularea materiei în trimestrul al III-lea la clasa a XII-a şi desfăşurarea examenului de bacalaureat în anul şcolar 1968-1969“, publicate în „Gazeta învăţămîntului“ din 18 octombrie 1968, predarea, recapitularea şi sinteza cunoştinţelor la această clasă se vor efectua după cum urmează :

1. Predarea cunoştinţelor se încheie la 22 martie 1969 la obiectele :

Secţia reală : Literatura română ; Literatura maternă ; Limbile moderne studiate începînd din şcoala generală ; Matematica ; Fizica ; Chimia.

Secţia umanistă : Literatura română ; Literatura maternă ; Limbile moderne studiate începînd din şcoala generală ; Limba latină.

2. La următoarele obiecte de învăţămînt, activitatea didactică se continuă pînă la 30 aprilie 1969 :

Secţia reală : Biologia ; Istoria României ; Geografia Republicii Socialiste România ; Limbile moderne studiate începînd din clasa a IX-a de liceu ; Filozofia şi socialismul ştiinţific ; Psihologia şi logica ; Astronomia ; Educaţia fizică.

Secţia umanistă : Istoria României ; Filozofia şi socialismul ştiinţific; Biologia; Geografia Republicii Socialiste România ; Matematica ; Astronomia ; Fizica ; Chimia ; Psihologia şi logica ; Limbile moderne studiate începînd din clasa a IX-a de liceu ; Educaţia fizică.

În perioada 7—30 aprilie 1969, activitatea la clasa a XII-a se va desfăşura în numărul de ore prevăzut de planul de învăţămînt în vigoare.

La obiectele de învăţămînt la care predarea materiei continuă şi după 7 aprilie a.c., în conformitate cu prevederile programelor şcolare şi Instrucţiunile de reducere a materiei nr. 101 888/1968 şi nr. 12 064/1968, recapitularea materiei se va organiza în orele de recapitulare finală prevăzute de programele şcolare.

La obiectele de învăţămînt la care predarea cunoştinţelor se încheie la 22 martie 1969, în perioada 7—30 aprilie 1969 se va face recapitularea şi sinteza materiei din clasa a XII-a şi din clasele anterioare, după programele de bacalaureat.

Pînă la data de 30 aprilie 1969, elevii clasei a XII-a vor comunica conducerii liceelor al treilea obiect de examen pentru care optează, iar cei de la secţia umanistă vor anunţa şi limba modernă (sau limba latină) aleasă pentru bacalaureat. În perioada 3—24 mai 1969, elevii vor participa, în continuare şi în mod obligatoriu, la recapitularea şi sinteza materiei de bacalaureat numai la cele trei obiecte de examen. Se recomandă conducerilor liceelor să întocmească un orar special, cu următorul număr orientativ de ore, săptămînal, pe obiecte :

Literatura română . .	5—6 ore
Matematică	5—6 ore
Limba modernă sau limba latină	4—5 ore
Al treilea obiect (la alegere)	3—4 ore
Literatura maternă de la liceele sau secţiile cu predarea în limbile naţionalităţilor conlocuitoare . . .	5—6 ore

Orele de recapitulare şi sinteză se vor planifica în 5 zile pe săptămînă, lăsîndu-se elevilor o zi liberă, pentru studiul individual de preferinţă simbăta. Activitatea va începe o dată cu cea de-a doua oră din programul şcolii şi se va desfăşura numai dimineaţa (pentru elevii de la cursurile de zi).

Dirigenţia va fi planificată, în continuare, într-o oră pe săptămînă.

Situaţia şcolară a elevilor clasei a XII-a se încheie la 30 aprilie 1969. Mediile anuale, la toate obiectele de învăţămînt, se încheie pe baza mediilor din trimestrul I şi trimestrul al II-lea (semestrul I şi semestrul al II-lea pentru seral).

Nota la purtare pe trimestrul (semestrul) al II-lea şi media anuală la purtare se vor stabili la sfîrşitul perioadei de recapitulare şi sinteză (24 mai 1969). Nota la purtare în trimestrul (semestrul) al II-lea trebuie să reflecte comportarea elevilor şi din ultima perioadă de activitate (3—24 mai 1969).

Profesorii care, în perioada 7 aprilie-24 mai 1969, nu vor putea realiza numărul de ore de predare, conform obligaţiilor de muncă didactică, vor participa, pe baza planificării făcute de directorul liceului, la diferite activităţi cu elevii din clasele IX-XII (meditaţii, consultaţii, lucrări de laborator, îndrumarea studiului individual al elevilor, activităţi cultural-educative şi sportive, lucrări în biblioteca liceului, confecţionarea şi întreţinerea materialului didactic ş.a.). Aceste activităţi se consemnează în registrul de prezenţă al personalului didactic.

Prezentele instrucţiuni se aplică şi la învăţămîntul seral, precum şi la liceele de artă. În afară de prevederile de mai sus, se mai fac următoarele precizări pentru liceele de artă privind disciplinele de specialitate :

a. **Licee de muzică**

La 22 martie 1969 se încheie predarea materiei la teorie şi solfegii.

Între 7—30 aprilie 1969 se efectuează recapitularea şi sinteza materiei la teorie-solfegii (la ambele secţii), precum şi pregătirea pentru bacalaureat la instrumentul principal (la secţia instrumentală). La celelalte discipline de specialitate se continuă activitatea şcolară.

Între 3—24 mai 1969 se continuă pregătirea pentru bacalaureat la teorie-solfegii şi instrumentul principal (cîte 2 ore pe săptămînă pentru fiecare, respectîndu-se o zi liberă pentru studiul individual).

b. **Licee de arte plastice**

La 22 martie 1969 încetează predarea desenului artistic, picturii şi sculpturii.

Între 7—30 aprilie 1969 se începe pregătirea pentru bacalaureat la desen artistic, pictură şi sculptură. La celelalte discipline de specialitate se continuă activitatea şcolară.

Pînă la 30 aprilie, elevii clasei a XII-a vor comunica disciplina de specialitate (pictură sau sculptură) pentru care optează în vederea susţinerii examenului de bacalaureat.

Între 3—24 mai 1969 se continuă pregătirea pentru bacalaureat la desen artistic şi pictură sau sculptură (cîte 3 ore pe săptămînă pentru fiecare, respectîndu-se o zi liberă pentru studiul individual).

c. **Liceele de coregrafie**

La 22 martie 1969 încetează predarea dansului clasic şi a dansului de caracter.

Între 7—30 aprilie 1969 se începe pregătirea pentru bacalaureat la dans clasic şi dans de caracter, iar la celelalte discipline de specialitate se continuă predarea.

Între 3—24 mai 1969 se continuă pregătirea pentru bacalaureat la dans clasic şi dans de caracter (cîte 3 ore pe săptămînă pentru fiecare, respectîndu-se o zi liberă pentru studiu individual).

Pentru liceele pedagogice de învăţători şi de educatoare şi pentru institutele pedagogice de învăţători (cursuri de zi), Instrucţiunile privind organizarea şi desfăşurarea predării şi recapitulării materiei, la anul V — licee pedagogice şi la anul II — institute pedagogice de învăţători, în perioada 7 aprilie — 24 mai 1969, se vor trimite direct inspectoratelor şcolare.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

Ministerul Învăţămîntului aduce la cunoştinţa cadrelor didactice care îndeplinesc condiţiile prevăzute de Hotărîrea nr. 1.059/1959 pentru acordarea gradului definitiv fără examen, că ultimul termen pînă la care mai pot solicita acordarea fără examen a acestui grad este 15.II. 1969.

Cererile însoţite de acte doveditoare se depun la inspectoratele şcolare judeţene.

secven ţe

Instructaj pentru consilierii de orientare şcolară şi profesională

În cadrul acţiunilor întreprinse de Institutul de ştiinţe pedagogice în sprijinul orientării şcolare şi profesionale a elevilor, în vacanţa de primăvară va avea loc un instructaj cu profesorii psihopedagogi consilieri de orientare şcolară şi profesională.

Cu această ocazie se va supune dezbaterii proiectul de fişă de cunoaştere a elevilor, întocmit de către un colectiv de specialişti din institut. Fişa se va introduce în practica şcolară începînd cu anul şcolar 1969/1970.

O sesiune despre lingvistica aplicată şi modernizarea predării limbilor străine

În zilele de 19 şi 20 ianuarie a.c., în sala de festivităţi a Liceului „N. Bălcescu“ din Capitală s-au desfăşurat lucrările unei sesiuni metodico-ştiinţifice pe ţară cu tema „Lingvistica aplicată şi modernizarea predării limbilor străine“. În cadrul acestei sesiuni, ale cărei lucrări au fost deschise de prof. univ. Boris Cazacu, membru corespondent al Academiei, preşedintele Societăţii de ştiinţe filologice, au fost prezentate comunicările „Contribuţia lingvisticii aplicate la modernizarea predării limbilor străine“ (conf. univ. Clara Chiosa), „Tipologia exerciţiilor structurale“ (lector univ. V. Ştefănescu Drăgăneşti, lector univ. Adrian Nicolescu, Zinaida Stere, cercetător ştiinţific, Emil Pîrjol, cercetător ştiinţific), „Interferenţa a două sisteme lingvistice în procesul însuşirii unei limbi străine în şcoală“ (lector univ. Teodora Cristea), „Însuşirea intonaţiei enunţiative din limba rusă de către vorbitorii de limba română“ (lector univ. T. Andrei şi cercetător ştiinţific Zinaida Stere), „Modalităţi de utilizare a manualelor şcolare existente în lumina cuceririlor lingvisticii aplicate moderne“ (prof. Inocentiu Măcăreanu — Iaşi). Pe marginea acestor comunicări au avut loc ample dezbateri.

În cea de a doua zi a sesiunii, prof. Marcel Saraş şi prof. Manuela Luca au prezentat demonstraţii experimentale în cabinetul fonetic al liceului „Ion Neculce“ din Capitală, lector univ. Virgil Ştefănescu-Drăgăneşti, cercetător ştiinţific Zinaida Stere, asist. univ. Ileana Virtosu şi B. Abager au efectuat asemenea demonstraţii la cabinetul metodologic al Institutului de limbi străine, iar prof. Octavian Nuţescu din Oradea şi prof. Ligia Pop din Turda au expus referate privind posibilităţile laboratorului fonetic şcolar. În programul sesiunii au figurat totodată lecţii practice demonstrative de limba franceză, limba engleză, limba rusă şi limba germană. Concluziile lucrărilor sesiunii au fost trase de conf. univ. Ion Brăescu, decanul facultăţii de limbi romanice din Bucureşti, vicepreşedinte al societăţii.

Cu acelaşi prilej, Biblioteca centrală pedagogică a organizat, pentru participanţii la sesiune, o expoziţie cu cărţi de specialitate.

În numerele sale viitoare gazeta noastră va publica unele din comunicările prezentate la sesiune.

Un cenaclu al profesorilor de muzică

Recent, ca urmare a unei iniţiative a inspecţiei generale de specialitate din Ministerul Învăţămîntului, a luat fiinţă un cenaclu de creaţie al profesorilor de muzică din Capitală. Alături de compozitori consacraţi, ca Nicolae Lungu, Nicolae Oancea, D. D. Stancu, Nelu Ionescu, Mircea Bădulescu ş.a., din cenaclu fac parte profesori cu reale aptitudini componistice.

Cenaclul şi-a înscris printre obiectivele sale promovarea în şcoli a unui repertoriu de cîntece potrivit cu cerinţele programelor de învăţămînt, îndrumarea muncii de cercetare şi elaborare în domeniul programelor, metodicilor şi manualelor şcolare, ca şi stimularea preocupărilor pentru arta componistică în rîndurile cadrelor didactice, precum şi păstrarea unei strînse legături cu Uniunea Compozitorilor şi cu Casa Centrală a Creaţiei Populare.

Profesorii de muzică, învăţătorii care manifestă preocupări pe această linie, pot stabili o legătură directă cu conducerea cenaclului, adresîndu-se conducerii Liceului de muzică nr. 2 — str. Lt. Lemnea nr. 30- Bucureşti — unde îşi are sediul acesta.

S. D.

Ucenicii penelului

La Şcoala generală din comuna Cristian, judeţul Sibiu, există un cerc de artă plastică care a obţinut rezultate deosebit de frumoase. Îndrumaţi cu dragoste şi răbdare de profesoara de desen, membrii cercului au obţinut realizări care l-au făcut cunoscuţi nu numai pe meleagurile sibiene, ci şi în Capitală. Într-adevăr, în cei cîţiva ani de cînd fiinţează, cercul de arte plastice din Cristian a participat la cîteva expoziţii. La „Expoziţia tinerelor talente“ prezentată în anul trecut la sala Dalles, de pildă, ei au trimis 11 lucrări. Una dintre acestea, aparţinînd elevei Ana Schune, a fost reţinută spre a fi trimisă la o expoziţie internaţională, iar alte cîteva au fost reproduse în revista „Cuteătorii“.

În acest an membrii cercului participă cu cîteva lucrări la expoziţia deschisă în cadrul Şcolii populare de artă din Sibiu. De asemenea, ei şi-au propus să prezinte o expoziţie în Capitală. Această expoziţie, care va fi inaugurată în luna februarie, va fi găzduită de Institutul pedagogic de pe lîngă Universitatea Bucureşti.

MARIA BOCA
inspector-Sibiu

Societate literar — artistică a elevilor

De curînd, organizaţia U.T.C. de la Liceul economic din Arad, sprijinită de profesorii de limba română, a luat iniţiativa creării unei societăţi literar-artistice care să cuprindă pe toţi elevii cu aptitudini în domeniul literaturii şi artelor. La prima sa şedinţă, membrii societăţii şi-au întocmit un interesant program de activitate, care se va desfăşura în două secţii : de creaţie literară şi de artă plastică. Programul prevede dezbateri privind unele probleme ale literaturii şi artei contemporane, întîlniri cu personalităţi din aceste domenii, simpozioane, seri literare, vizite la expoziţii şi muzee etc. De asemenea, membrii societăţii şi-au propus să elaboreze o revistă care să oglindească activitatea de creaţie a elevilor.

HORIA TRUŢĂ
Arad

Al 500-lea pionier

Pionierii şi elevii Şcolii generale nr. 4 din Capitală au participat de curînd la o emoţionantă sărbătoare : înmînarea cravatei roşii celui de al 500-lea pionier al şcolii. Totodată, au fost primiţi în rîndurile pionierilor şi alţi şcolari. Într-o atmosferă solemnă, sub drapelul detaşamentului, noii pionieri au rostit jurămîntul pionieresc, angajîndu-se să înveţe bine, să ia parte activă la toate activităţile detaşamentului. În cinstea lor, colegii au pregătit un frumos program artistic alcătuit din cîntece închinate patriei, din versuri şi dansuri populare.

E. DUMITRU

secven ţe

● OPINII ● OPINII ● OPINII ● OPINII ● OPINII ● OPINII ●

PROIECTUL PLANULUI ŞCOLII GENERALE DE 10 ANI ÎN DEZBATEREA CADRELOR DIDACTICE

O mai judicioasă distribuire a orelor

Prin distribuţia disciplinelor pe clase şi prin numărul de ore afectat fiecărei discipline, proiectul planului de învăţămînt al şcolii generale de 10 ani creează condiţiile înarmării elevilor cu o cultură generală conformă cu cerinţele actuale şi de perspectivă ale societăţii noastre.

Studiind cu atenţie totalul de ore trecut în dreptul fiecărei clase, am observat că acesta nu reprezintă totalul real, deoarece la el se adaugă şi activităţile sportive sau ansamblul coral, ca şi unul din cercurile ştiinţifice, tehnice sau artistice la care elevii sînt obligaţi să participe. Credem că, pentru a se asigura o mai reală descongestionare a activităţii săptămînale a elevilor se mai pot aduce unele corective la distribuirea numărului de ore. Astfel, de pildă, se poate renunţa la îndeletnicirile practice de la clasa a V-a, în cadrul cărora se fac diferite modelări în plastilină, lucrări în hîrtie, textile etc. care, de altfel, sînt sub preocupările şi interesul elevilor de această vîrstă. Îndeletnicirile practice pot fi utile elevilor mai mici, din clasele I—IV. De asemenea, lucrările în metal care se propun pentru elevii din clasa a VI-a pot fi comasate cu unele lucrări de electrotehnică de la clasa a VIII-a, iar lucrul de mînă şi gospodăria pot fi făcute în decursul a doi ani în loc de trei.

Prof. MARIA PETRESCU
directoarea Şcolii generale
nr. 193 — Bucureşti

Mai multă grijă pentru clasele noi ca structură — a IX-a şi a X-a

Cred că în dezbaterea proiectului planului de învăţămînt al viitoarei şcoli generale de 10 ani trebuie să ne oprim mai mult asupra ultimelor clase, cu totul noi ca structură. De asemenea consider că se impune să ţinem seamă de faptul că acestea vor fi frecventate de tinerii care nu vor urma cursurile liceelor de cultură generală sau de specialitate şi care vor fi pregătiţi pentru a urma în continuare diferite şcoli profesionale sau pentru a se încadra în producţie. Ei vor putea să urmeze de asemenea în continuare, după susţinerea examenelor de diferenţă, cursurile liceale. Se înţelege deci că, la intrarea în clasa a IX-a, nivelul mediu al acestor elevi va fi întrucîtva sub nivelul elevilor din prima clasă a liceului. Prin urmare, pe parcursul celor doi ani şcoala va trebui să facă totul pentru a le da atît solide cunoştinţe de cultură generală, cît şi o bună pregătire tehnică şi practică. Iată de ce consider că trebuie să se acorde o atenţie deosebită pregătirii elevilor din clasele a IX-a şi a X-a. Cred că la aceste clase ar trebui să se lase mai multă libertate de acţiune profesorilor de specialitate în ce priveşte parcurgerea programei în funcţie de nivelul elevilor.

După părerea mea, studiul matematicii este fundamental pentru buna pregătire a absolvenţilor şcolii generale de 10 ani. Aş propune, de aceea, ca în clasa a IX-a să se acordă matematicii un număr mai mare de ore, deoarece la această clasă, care se va alcătui din elevi veniţi din diferite şcoli, va trebui să lucrăm mai mult pentru a realiza un nivel general bun. În clasa a X-a în schimb, cea mai mare parte a activităţii ar trebui să se axeze pe aplicarea practică a cunoştinţelor însuşite în clasele anterioare şi pentru acest scop poate fi suficient numărul de ore prevăzut în plan. Desigur, prevederile planului se pot realiza în condiţii corespunzătoare cînd există un colectiv didactic bun. La clasele mari ale şcolii de 10 ani consider că trebuie selecţionate cadrele cu multă experienţă şi bune rezultate. Diriginţele clasei în mod deosebit va trebui să se bucure de o mare autoritate în rîndul elevilor.

Bine ar fi dacă şcoala unde urmează să funcţioneze aceste clase ar avea semiinternat, în aşa fel ca elevii să poată fi cît mai mult sub îndrumarea şcolii. Propun, de asemenea, ca aceste şcoli să fie încadrate cu unul sau doi pedagogi pentru supravegherea elevilor şi care să-i poată îndruma cu pricepere în studiul individual.

Grija cu care vor fi create toate condiţiile pentru bunul mers al muncii în clasele a IX-a şi a X-a va avea o deosebită înrîurire asupra bunei reuşite a generalizării învăţămîntului de 10 ani.

Prof. GRIGORE GHEBA
Şcoala generală
nr. 146—Bucureşti

Atenţie disciplinelor umaniste

Colectivul didactic al şcolii noastre, dezbătînd proiectul planului de învăţămînt al şcolii generale de 10 ani, a opinat pentru introducerea în clasele a IX-a şi a X-a a unei ore de gramatică în plus.

Avînd în vedere că unii elevi care termină şcoala generală de 10 ani vor dori să urmeze mai departe cursurile liceului, ne gîndim că la examenele de diferenţă cel mai greu le va veni la limba latină, întrucît se ştie că primele noţiuni ale unei limbi străine se învaţă cel mai bine în prezenţa unui profesor. Credem de aceea că un minim de cunoştinţe în această privinţă trebuie să fie dat în ultimele clase ale şcolii generale de 10 ani.

De asemenea, este de dorit, după părerea noastră, ca o dată cu reorganizarea pe baza unui nou plan de învăţămînt a şcolii generale să se asigure o corelare corespunzătoare a studiului limbilor moderne care se studiază în fiecare liceu şi în şcolile generale din circumscripţia şcolară a acestuia.

Prof. IULIAN C. MARDALE
directorul Liceului
din com. Piatra,
jud. Teleorman

Se cer rezolvate şi problemele predării simultane

Consider că, în forma în care ne-a fost supus spre discuţie, proiectul planului de învăţămînt al şcolii generale de zece ani este, în general, judicios alcătuit. Fireşte însă că el mai poate fi îmbunătăţit. În acest sens aş face şi eu unele propuneri.

Aş dori să mă refer, anume, la unele probleme ale şcolilor cu predare simultană la 2,3 sau 4 clase. Desigur, dezvoltarea aşezărilor patriei noastre a făcut să scadă numărul şcolilor de acest tip. Totuşi, în prezent sînt încă destule cadre didactice care predau în asemenea şcoli. Este firesc deci să se ia măsuri pentru ca predarea simultană să cîştige în calitate, să se îmbunătăţească, şi astfel de măsuri trebuie prevăzute în primul rînd în planul de învăţămînt.

De pildă, consider că la şcolile cu predare simultană ar trebui să se mai adauge o oră la citit — scris în clasa I, aşa încît în aceste şcoli numărul săptămînal de ore de citit-scris să fie de 8 în loc de 7, cum prevede în general planul. Ora adăugată s-ar putea folosi la sfîrşitul săptămînii, sîmbăta, pentru scrierea după dictare sau pentru verificarea cunoştinţelor asupra literelor predate (prin scrierea rapidă a elementelor grafice ale fiecărei litere). În aceste condiţii ar fi mai eficientă şi consolidarea cunoştinţelor, care s-ar realiza prin munca independentă desfăşurată de copii în clasă sub supravegherea învăţătorului.

Nu cred că este indicat ca activitatea cu elevii clasei I să înceteze cu o oră înainte de a înceta activitatea clasei a III-a, cu care clasa I este grupată în organizarea procesului de învăţămînt. Dacă însă se va reduce cu o oră şi programa clasei a III-a, ea devenind de 22 de ore săptămînal (cu 4 zile a 4 ore şi 2 zile a 3 ore în loc de 5 zile a 4 ore şi o zi a 3 ore), atunci învăţătorii de la şcolile cu predare simultană ar putea să se ocupe mai mult de elevii clasei a IV-a, clasă a cărei programă este mai încărcată, mai pretenţioasă, astfel încît să-i pregătească mai bine pentru trecerea în clasa a V-a.

Printre problemele deosebicare se pun în şcolile cu predare simultană la mai multe clase se numără şi cele legate de predarea muzicii, desenului, caligrafiei şi educaţiei fizice. Propun ca în clasele mici să nu se predea muzica pe note, întrucît elevii acestora nu pot cînta corect notele „do" şi „re" de jos. Trebuie simplificată de asemenea, după părerea mea, predarea caligrafiei şi a desenului. Cît despre educaţia fizică, consider că aceasta ar trebui să se realizeze la clasele mici în special pe calea jocurilor şi a unor exerciţii uşoare.

Inv. IOAN D. POPA
Arămoaia, Tupilaţi,
jud. Neamţ

În laboratorul de chimie al Liceului nr. 1 din Bistriţa

PLENARA Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură

(Urmare din pag. I)

tul la aplicarea în viaţă a Hotărîrii Consiliului de Miniştri cu privire la experimentarea noului sistem de salarizare şi majorarea salariilor în învăţămîntul de toate gradele, desfăşurînd în acest scop o susţinută muncă politico-organizatorică pentru a asigura cunoaşterea temeinică de către toate cadrele didactice a prevederilor cuprinse în hotărîre. Reprezentanţii sindicatelor care fac parte din comisiile de încadrare şi de aplicare a noului sistem de salarizare au datoria să promoveze spiritul de răspundere şi, în acelaşi timp solicitudinea faţă de toate cadrele didactice.

În continuare raportul s-a referit la activitatea desfăşurată de sindicatele din învăţămîntul superior, din institutele de cercetare ştiinţifică, din poligrafie şi din institutele de teatru şi de spectacole, precum şi la principalele sarcini de perspectivă ale comitetelor sindicatelor din aceste instituţii.

Analizînd în încheiere activitatea desfăşurată de Biroul Executiv al Uniunii, raportul a arătat că o trăsătură caracteristică a acesteia a constituit-o munca de cercetare, de investigare a unor probleme care interesează masa membrilor de sindicat. S-au întreprins astfel studii cu privire la folosirea judicioasă a bugetului de timp al cadrelor didactice de la oraşe şi sate şi în legătură cu conferirea titlurilor ştiinţifice. Pe baza lor s-au desprins unele concluzii privind căile pe care se poate realiza mai buna informare de specialitate şi pedagogică a oamenilor şcolii, valorificarea mai largă a experienţei pozitive, repartizarea mai judicioasă a sarcinilor social-obşteşti etc. Totodată, Biroul Executiv al Uniunii s-a preocupat mai îndeaproape de rezolvarea sesizărilor şi scrisorilor oamenilor muncii din învăţămînt şi cultură, stabilind măsuri concrete şi în această direcţie. Biroul a realizat o mai bună colaborare cu conducerea Ministerului Învăţămîntului, atît prin participarea activă la şedinţele de colegiu, cît şi prin ajutorul dat la elaborarea diferitelor acte normative. El a desfăşurat o activitate susţinută pe linia colaborării cu sindicatele similare din alte ţări şi în cadrul Federaţiei Internaţionale a Sindicatelor din Învăţămînt, participînd la pregătirea şi desfăşurarea Colocviului European pe tema: „Educaţia şi dezvoltarea economică, ştiinţifică şi socială", la reuniuni şi la schimburi de delegaţi cu sindicatele de ramură din R. P. Polonă, U.R.S.S., R.D. Germană, Franţa, Uruguay.

Pentru activitatea de viitor, Biroul Executiv al Comitetului Uniunii îşi propune să promoveze un stil de muncă dinamic, bazat pe metode diferenţiate în funcţie de specificul fiecărei organizaţii, să intensifice îndrumarea multilaterală a activităţii sindicatelor.

Ne exprimăm convingerea — a spus în încheiere raportoarea — că toate organele şi organizaţiile sindicale din învăţămînt şi cultură, muncind sub conducerea organizaţiilor de partid, îşi vor înzeci eforturile pentru a da viaţă indicaţiilor cuprinse în documentele de partid şi de stat.

În cadrul dezbaterilor la raport, numeroşi participanţi şi-au spus cuvîntul în legătură cu problemele actuale ale modernizării şi perfecţionării continue a procesului instructiv-educativ din învăţămîntul de cultură generală şi cu participarea organizaţiilor sindicale din şcoli la această activitate complexă.

Prof. **Ion Talabă**, preşedintele Comitetului sindicatului învăţămînt din Tîrgu Jiu, a arătat că, urmărind să contribuie la perfecţionarea cadrelor didactice, comitetul respectiv a organizat, cu sprijinul Institutului de ştiinţe pedagogice un simpozion cu tema „Pedagogie şi cibernetică" şi un ciclu de schimburi de experienţă privind metodica folosirii mijloacelor audio-vizuale moderne. Vorbitorul s-a referit în continuare la posibilităţile de care dispun în prezent sindicatele din învăţămînt pentru a contribui la întărirea disciplinei în rîndurile cadrelor didactice

Tov. **Veronica Livescu**, profesoară la Liceul „Dragoş Vodă" din Cîmpulung Moldovenesc, a insistat în cuvîntul său asupra sprijinului ce trebuie acordat activităţii de documentare, care constituie o componentă de bază a muncii de perfecţionare profesională. Referindu-se la cerinţele modernizării învăţămîntului vorbitoarea a criticat rămînerea în urmă a producţiei de filme didactico-ştiinţifice şi a propus ca televiziunea să extindă emisiunile şcolare.

Prof. **Elena Frunză** a analizat în spirit autocritic unele carenţe ale muncii Comitetului sindicatului învăţămînt din municipiul Deva în ceea ce priveşte desfăşurarea acţiunilor cultural-educative. Arătînd, în continuare, unele măsuri pe care îşi propune să le ia comitetul pe linie profesională, vorbitoarea a menţionat că, printre altele, se va organiza un studiu privind mijloacele de îmbunătăţire a muncii de educaţie desfăşurată de cadrele didactice în rîndul elevilor.

Prof. **Aron Sabău**, preşedintele Comitetului sindicatului învăţămînt din Oradea, a relevat în cuvîntul său îmbunătăţirea colaborării între organele teritoriale de învăţămînt şi organele sindicale şi a vorbit despre strădaniile depuse de comitet pentru introducerea unui stil propriu de muncă. Pentru ridicarea nivelului de pregătire al oamenilor şcolii, a spus în continuare vorbitorul, noi am organizat un ciclu permanent de expuneri prezentate de cadre universitare şi specialişti cu înaltă calificare.

În cuvîntul său, prof. **Marioara Popovici**, preşedinta Comitetului sindicatului învăţămînt din Sibiu, s-a referit îndeosebi la condiţiile muncii cultural-educative în rîndul personalului didactic şi a propus să se organizeze la Sibiu un club al sindicatului învăţămînt. Ea s-a referit apoi la unele aspecte ale grijii comitetului sindicatului învăţămînt din Sibiu pentru asigurarea condiţiilor de muncă şi de viaţă ale cadrelor didactice.

Prof. **Steliana Stănescu**, preşedinta Comitetului Sindicatului învăţămînt din Piteşti, a subliniat preocupările acestui comitet pentru stimularea cercetării ştiinţifice originale a profesorilor prin asigurarea unei îndrumări calificate din partea cadrelor didactice universitare

Punctul de vedere exprimat de prof. **Emanoil Petruţa**, preşedintele Comitetului sindicatului învăţămînt din municipiul Cluj, s-a referit îndeosebi la asigurarea unui cadru legiferat al raporturilor între organele de învăţămînt şi sindicatele de ramură, ca şi la problemele colaborării între organizaţiile sindicale şi conducerile de şcoli. El a propus să se stabilească forme organizatorice pentru cuprinderea grupelor sindicale din şcolile săteşti în organizaţii sindicale de învăţămînt puternice.

Prof. **Elena Cojan**, membru în Biroul Executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură, s-a referit în cuvîntul său la unele aspecte privind legătura între Comitetul Uniunii şi grupele sindicale din şcolile săteşti, precum şi la necesitatea de a se întări sprijinul acordat acestora de către consiliile judeţene ale sindicatelor. Vorbitoarea a scos de asemenea în evidenţă unele aspecte de conţinut şi metodice ale împletirii activităţii profesionale a cadrelor didactice cu activitatea cultural-educativă a acestora.

Conf. univ. **Traian Pop**, adjunct al ministrului învăţămîntului, a spus în cuvîntul său: „Elementul esenţial de care depinde reuşita întregii acţiuni de modernizare şi perfecţionare a învăţămîntului nostru îl constituie cadrele didactice. Cum în prezent întregul nostru corp didactic face parte din Uniunea Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură, aceasta poate acţiona multilateral în direcţia perfecţionării muncii, a creării unor condiţii din ce în ce mai bune de activitate şi de viaţă pentru oamenii şcolii, contribuind astfel la îndeplinirea cu succes a sarcinilor puse în faţa învăţămîntului de conducerea partidului şi statului nostru". Vorbitorul a prezentat în continuare acţiunile întreprinse în ultima perioadă de Ministerul Învăţămîntului pentru restructurarea în conţinut a programelor şi manualelor la nivelul cerinţelor actuale ale dezvoltării ştiinţei şi tehnicii. Atrăgînd atenţia asupra decalajului existent între pregătirea elevilor din diverse şcoli, tov. Traian Pop a solicitat sprijinul sindicatelor din învăţămînt pentru ridicarea generală a nivelului muncii instructiv-educative din şcoli.

În cadrul plenarei au luat cuvîntul, ocupîndu-se de diferite probleme majore ale muncii sindicatelor din învăţămîntul superior, conf. univ. **Haralambie Ionescu**, preşedintele sindicatului de la Institutul politehnic din Bucureşti, conf. univ. **Cornelia Dumitriu**, de la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iaşi, şi prof. univ. dr. **Marius Preda**, preşedintele Consiliului sindicatelor din centrul universitar Bucureşti. Problemele activităţii sindicatelor din întreprinderile poligrafice au fost abordate de către tovarăşii **Nicolae Sintion**, de la Întreprinderea poligrafică din Sibiu, şi **Anton Iliescu**, director general adjunct al Trustului industriei poligrafice. Despre activitatea sindicatelor din instituţiile de spectacole a vorbit tov. **Nicolae Rafael**, preşedintele sindicatului de la Opera Română.

În numele comisiei alese special în acest scop de către plenară, tov. **Antim Dringa** a prezentat planul de măsuri privind activitatea în perspectivă a Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură. Planul de măsuri stabileşte, ca principal obiectiv al organizaţiilor sindicale din învăţămîntul de cultură generală, desfăşurarea unei munci politico-organizatorice susţinute pentru antrenarea cadrelor didactice la realizarea programului complex trasat de partid şi de stat în scopul dezvoltării continue a învăţămîntului, mobilizarea lor în vederea asigurării condiţiilor pentru generalizarea şcolii de 10 ani, extinderea şi diversificarea învăţămîntului liceal, perfecţionarea programelor, manualelor şi metodelor de predare, îmbunătăţirea conţinutului ideologic şi ştiinţific al învăţămîntului. Planul cere, de asemenea, comitetelor sindicatelor din învăţămînt să-şi sporească contribuţia la îmbunătăţirea muncii educative, chemînd pe profesori să-şi petreacă mai mare parte din timp în mijlocul elevilor, să le cultive pasiunea pentru studiu şi cercetare, să-i înarmeze cu concepţia materialist-dialectică despre lume. Fiecare organizaţie sindicală trebuie să-şi înscrie ca o îndatorire de mare răspundere generalizarea experienţei înaintate a învăţătorilor şi profesorilor în scopul ridicării eficienţei activităţilor educative. Planul de măsuri cere ca, în legătură cu aplicarea noului sistem de salarizare în învăţămînt, Biroul Executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură şi organele sindicale din învăţămînt să sprijine perfecţionarea organizării muncii şi să se preocupe permanent de îndeplinirea cu simţ de răspundere şi în mod exemplar a sarcinilor profesionale de către fiecare membru al corpului profesoral, de întărirea disciplinei în muncă. Se prevăd de asemenea măsuri pentru perfecţionarea şi adîncirea activităţii sindicatelor din învăţămîntul superior, din institutele de cerectare ştiinţifică, de la Academia Republicii Socialiste România şi filialele acesteia, din instituţiile de spectacole şi din unităţile economice ale Comitetului de stat pentru cultură şi artă.

Tovarăşul **Ion Teoreanu**, şeful secţiei învăţămînt a C.C. al P.C.R., a formulat cîteva opinii în legătură cu sarcinile ce revin sindicatelor în ansamblul acţiunilor privind modernizarea învăţămîntului. În continuare tov. Ion Teoreanu s-a referit la contribuţia pe care sînt chemate s-o aducă sindicatele în ceea ce priveşte respectarea drepturilor şi obligaţiilor cadrelor didactice, la perfecţionarea activităţii acestora, la întărirea muncii educative desfăşurate în rîndurile tinerei generaţii, la modul în care trebuie să-şi desfăşoare munca sindicatele din instituţiile de învăţămînt. Vorbitorul a cerut colaborarea strînsă a organelor sindicale din învăţămînt cu Ministerul Învăţămîntului, cu conducerile unităţilor de învăţămînt.

În concluzii, tov. **Dumitru Gheorghiu**, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R., a subliniat valoarea unor opinii şi propuneri prezentate în cadrul plenarei şi a evidenţiat caracterul de schimb de experienţă pe care l-a avut aceasta. Îndeplinind funcţiile sporite atribuite sindicatelor de hotărîrile Conferinţei Naţionale a P.C.R., a spus vorbitorul, organizaţiile sindicale din învăţămînt au reuşit să desfăşoare o muncă fructuoasă. Ele au datoria să-şi îmbunătăţească în continuare munca, acordînd o atenţie deosebită acţiunilor de educare comunistă şi de perfecţionare profesională a cadrelor didactice, întăririi disciplinei în munca din şcoală. În acelaşi timp, a spus vorbitorul, trebuie să se combată solicitarea exagerată a unor cadre didactice, aglomerarea lor cu treburi administrative, astfel încît să se poată dedica integral muncii instructiv-educative şi sarcinilor social obşteşti. În încheiere, vorbitorul a asigurat pe participanţi la plenară că toate propunerile lor vor fi examinate cu atenţie, căutîndu-se soluţiile cele mai judicioase.

În continuare plenara a aprobat eliberarea tovarăşilor **Ion Apolzan** şi **Marcel Anghelescu** din Biroul Executiv al Uniunii, în legătură cu ieşirea la pensie a acestora.

Apoi, plenara a cooptat în unanimitate în Comitetul Uniunii, a ales în Biroul Executiv şi ca preşedinte al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură pe prof. **Constantin Drăgulescu**. De asemenea au fost aleşi în Biroul Executiv şi în calitate de vicepreşedinţi ai Uniunii prof. univ. dr. **Marius Preda** şi **Maria Sereda**, de la Teatrul Naţional din Bucureşti. Luînd cuvîntul în încheiere prof. **Constantin Drăgulescu** a mulţumit participanţilor la plenară, în numele celor aleşi, pentru deosebita cinste şi încredere acordată. Lucrările plenarei — a spus în continuare vorbitorul — au demonstrat amploarea şi varietatea sarcinilor care stau în faţa sindicatelor noastre pe linia perfecţionării continue a formelor şi metodelor de activitate în procesul de instruire şi educare a tinerei generaţii, a dezvoltării nivelului cultural al poporului în raport cu cerinţele înalte ale societăţii socialiste, a întăririi contribuţiei la îmbunătăţirea condiţiilor de muncă şi de viaţă ale lucrătorilor din învăţămînt şi cultură. Tov. Constantin Drăgulescu a asigurat conducerea partidului, secretariatul Consiliului Central al U.G.S.R. că Biroul Executiv al Comitetului Uniunii va depune toate eforturile pentru a-şi spori contribuţia la ridicarea pe o treaptă superioară a învăţămîntului şi culturii noastre socialiste.

INFORMARE • DOCUMENTARE

Tur de orizont pe meridianele didacticii contemporane

INDIVIDUALIZAREA STUDIULUI

Individualizarea studiului a devenit o adevărată axiomă a învățămîntului contemporan. Toți specialiștii care investighează problemele însușirii conștiente a cunoștințelor, ale eficienței practice a acestora, cei care se ocupă de afirmarea optimă a copiilor deosebit dotați ca și psihopedagogii care examinează aspectele complexe ale prevenirii și contracarării rămînerilor în urmă la învățătură consideră individualizarea studiului drept factor fundamental în abordarea oricărei soluții.

Se consideră că o primă modalitate de individualizare ar constitui-o instruirea programată de tip liniar, la care ne-am referit în materialul prezentat la această rubrică în numărul nostru trecut.

Pe de altă parte, numeroși specialiști consideră că individualizarea studiului este strîns legată de asigurarea caracterului independent al acestuia. În acest sens s-au întreprins studii și experimente vizînd, în principal, compararea unor forme ale învățării bazate pe studiul independent cu învățarea bazată pe autoritatea profesorului.

Unul dintre aceste studii este cel realizat de profesorul Paul Torrance. Continuînd și augmentînd cercetarea psihopedagogului american T. R. Mc. Connell, P. Torrance a întreprins o investigație asupra unui număr important de subiecți din rîndul elevilor de liceu, urmărind să stabilească comportarea acestora în condițiile desfășurării absolut independente a activității de învățare [1]). Rezultatele au fost de natură să contrarieze pe unii adepți fără rezerve ai independenței totale în studiu a elevilor, ai așa-numiteI „auto-individualizări" a învățămîntului. Astfel, concluziile studiului arată că în timp ce unii elevi cuprinși în cercetare au obținut rezultate de-a dreptul surprinzătoare în urma învățării independente, alții — reprezentînd un procent destul de însemnat — s-au simțit dezorientați ca urmare a „eliberării" totale de sub îndrumarea directă a profesorului și au căutat alte îndrumări, în afara clasei și a școlii.

Este aceasta o negare a individualizării reale, a independenței studiului? Numai în măsura în care acestea sînt înțelese în forme extreme, cum o fac unii adepți și discipoli ai concepției de nedirectivare în învățămînt promovate de pedagogul Carl Rogers [2]). Or, a înțelege individualizarea învățării ca un studiu total nedirectivat înseamnă în fapt a-i răpi atributul esențial — acela al adaptării procesului de învățămînt la caracteristicile dezvoltării și structurii psihice a fiecărui elev, al realizării unui sistem de învățare flexibil și de maximă eficiență.

Este știut că unii elevi învață mai ușor dacă materialul este gata structurat; ei au nevoie de o asemenea structură. Depinde însă de caracterul structurii concepute, de locul pe care îl lasă aceasta activității independente, de caracterul ei progresiv, dinamic. Dispunînd de o structură de orientare cu caracter stimulativ, chiar și elevii amintiți mai sus se deprind treptat cu studiul independent, dacă se selecționează în acest scop obiectivele studiului și se sporește treptat gradul de dificultate al acestora. După cum se vede, aici rolul profesorului nu numai că nu dispare, ci se menține la un nivel foarte ridicat, presupunînd o sferă de acțiune mult mai diversă și mai complexă decît în condițiile învățării integral directivate. Dacă nedirectivarea procesului de învățămînt este înțeleasă ca o formă specifică și deosebit de valoroasă a priceperii pedagogice, trăsăturile pozitive ale acesteia sînt evidente. Considerarea nedirectivării drept abdicarea completă a profesorului de la îndrumarea studiului individualizat apare, în această lumină, total neproductivă pentru progresul didacticii.

Caracterul complex, foarte diferențiat, al reacției elevilor față de materialul pe care trebuie să și-l însușească arată că, de fapt, individualizarea învățămîntului, promovarea unui studiu independent intensifică activitatea profesorului pe planul îndrumării și controlului, schimbînd totodată substanțial datele acesteia. De specificul acestor noi solicitări față de activitatea profesorului în cadrul noii sale relații cu elevul, diferită esențial de tradiționala relație între „cel de la catedră" și „cel din bancă" se ocupă, într-un interesant eseu din cuprinsul unei culegeri pedagogul din R.D. Germană Horst Wenge [3]). Acesta consideră că orientarea individualizată a elevilor către activitatea independentă presupune însușirea temeinică de către profesor a tehnicii de utilizare a unor teste standardizate privind funcțiile și caracterul inteligenței fiecărui subiect, motivația și interesele sale, în vederea identificării aptitudinilor. H. Wenge consideră de asemenea că o condiție psihologică de bază pentru asigurarea independenței elevilor în studiu o constituie luarea în seamă a întrebărilor și ideilor formulate de aceștia, axarea îndrumărilor structurale în funcție de caracterul acestor întrebări și idei: orice tendință de ignorare sau ridiculizare a lor șubrezește înseși temeliile noilor raporturi profesor-elev pe care le presupune studiul independent. O altă condiție importantă o reprezintă formularea, pe parcursul activităților de verificare a însușirii cunoștințelor, a unor întrebări stimulatoare pentru gîndirea creatoare și micșorarea la minimum a întrebărilor ce se adresează exclusiv memoriei (Wenge consideră că, în școala tradițională, acestea reprezintă, la unele materii, peste 80 la sută din totalul întrebărilor adresate elevilor). În strînsă legătură cu stimularea creativității se pune problema recunoașterii și aprecierii originalității anumitor răspunsuri, adică a satisfacerii nevoii imperioase pe care o au mulți dintre elevi de a-și verifica unele idei originale. Implicită acestei cerințe este grija pentru dezvoltarea capacității elevilor de a elabora idei, ceea ce presupune și necesitatea de a le forma deprinderi de „lectură creatoare", de rezolvare a problemelor și, pe o treaptă superioară, de a-i înarma cu instrumentele fundamentale de cercetare științifică și de apreciere a rezultatelor propriei activități. În legătură cu aceasta H. Wenge formulează părerea că este bine ca profesorul să se abțină de a evalua permanent lucrările efectuate de elevi, pentru a le permite acestora să se desfășoare fără preocuparea inhibitivă a notării. El subliniază totodată necesitatea de a se prevedea cît mai precis modificările de comportament ale elevilor în funcție de materialele și procedeele folosite și, în sfîrșit, necesitatea de a se asigura, prin acțiuni corespunzătoare, o planificare judicioasă a timpului de studiu individual, independent al elevilor.

Pornind de la constatarea că studiul independent avantajează îndeosebi elevii din clasele mari și pe cei deosebit dotați, prof. Frederick Cyphert urmărește să contureze, pe parcursul unui studiu consacrat aceleiași probleme, condițiile orientării elevilor spre învățare individuală [4]). El consideră drept o condiție esențială a desfășurării oricărei activități independente faptul ca aceasta, prin ea însăși, să constituie în ochii elevilor un obiectiv suficient. O a doua condiție, inclusă de altfel în însăși ideea independenței, este aceea de a acorda fiecărui elev posibilitatea de a învăța în propriul său ritm. Decurgînd din aceasta, orientarea independentă a studiului poate contribui la suplimentarea lui cu materiale neincluse în programa analitică și la cercetarea posibilităților de accelerare a parcurgerii programei. Crearea pentru fiecare elev nu numai a posibilității de a învăța pur și simplu, dar și de a descoperi metodele de învățare cele mai potrivite cu profilul psihic propriu reprezintă o altă condiție a individualizării. De asemenea, individualizarea trebuie să determine întărirea sentimentului de răspundere personală față de propria învățătură, a capacității de folosire a resurselor materiale și tehnice ale civilizației contemporane și să stimuleze creativitatea, prin rezolvarea cu posibilități proprii a unor probleme complexe. Cyphert arată, de asemenea, că este imperios necesară stimularea interesului elevilor pe întreg parcursul studiului și asigurarea posibilității pentru o învățare de adîncime. El consideră în sfîrșit că elevilor trebuie să li se pună la dispoziție materiale și mijloace care să le permită însușirea deprinderilor de muncă intelectuală.

Confruntarea opiniilor privind individualizarea studiului și orientarea spre învățarea independentă pune în lumină primejdiile absolutizării unei metode, indiferent de valoarea ei și a construirii pe această bază a unor didactici univalente. Complexitatea învățămîntului contemporan cere cu necesitate o didactică complexă, bazată pe valorificarea deplină a datelor psihologiei experimentale și a cercetării pedagogice aplicative, ca și utilizarea cu randament maxim a mijloacelor tehnice moderne puse la dispoziția învățămîntului.

M. AL. H.

[1]) Torrance E. Paul: Independent study as instructional tool, Columbus 1968.

[2]) Perretti A. de: Carl Rogers et l'orientation non directive en pedagogie; în „Education et developp." nr. 1 1969

[3]) Klingberg L., Paul H. G., Wenge H. Winge G.: Abriss der allgemeinen Didaktik, „Volk und Wissen" 1968.

[4]) Cyphert, Fr. R.: Independent study; the Dilemma; în Theory into Practice nr. 5 1968.

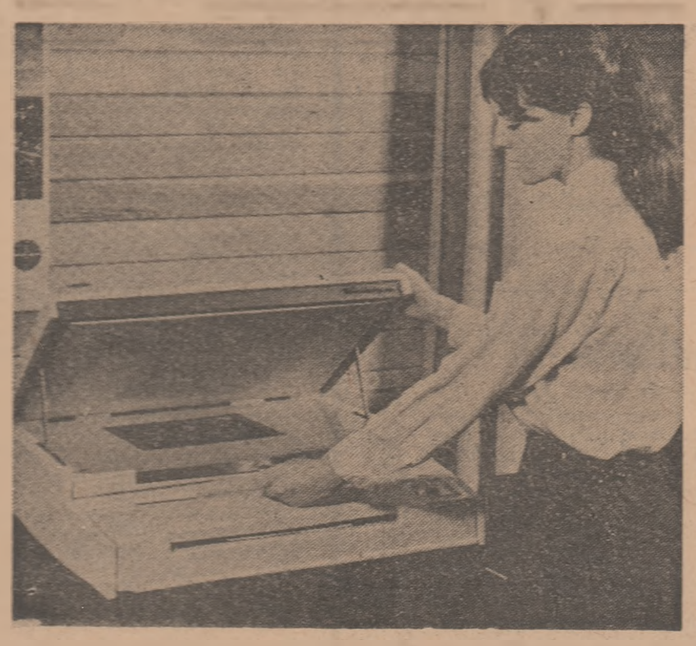

Un aparat modern de multiplicare a materialelor și documentelor de învățămînt larg utilizat în școlile din Olanda

Noi lucrări intrate în Biblioteca centrală pedagogică

În Biblioteca centrală pedagogică au intrat recent noi lucrări apărute peste hotare în domeniul problemelor generale de pedagogie, al istoriei pedagogiei, al pedagogiei comparate, al sociologiei pedagogice, al orientării școlare și profesionale, lucrări pe teme de educație, de didactică și metodică, de psihologie și psihologie pedagogică, defectologie etc.

Menționăm astfel volumele „Pedagogia, didattica, preparazione dell' insegnante" (Brescia, 1968), „Comparative studies and educational decision" de Edmund J. King (Londra, 1968), „L'orientation professionnelle" de Guy Sinoir (Paris, 1968), „Voprosi filosofii i psihologhii" (Culegere de studii — Leningrad, 1968), „Six études de psychologie" de Jean Piaget (Geneva, 1964) etc.

Se găsesc de asemenea la Biblioteca centrală pedagogică și o serie de noi traduceri ale unor lucrări de specialitate apărute peste hotare, ca de pildă „Sarcinile directorului în cadrul colaborării cu diriginții de clasă" (studiu publicat ca supliment al revistei „Pädagogik" din R.D.G.), „Conducerea muncii instructiv-educative în școala de 8 ani", sub redacția lui M. I. Kondakov și N.I.Sațerdotov (Moscova) etc.

Cititorii interesați în mod deosebit de problemele de informare și documentare vor găsi, printre lucrările nou intrate în bibliotecă, studiile „Prikladnaia dokumentalistika" (Academia de științe a U.R.S.S, 1968), „L'organisation de la documentation scientifique" de J. C. Gardin, E. de Gralier, F. Levery (Paris 1966) ș. a.

Printre revistele pedagogice pe care le primește regulat biblioteca menționăm „Sovetskaia pedagoghika" (Moscova), „Education Today" (Londra), „L'Ecole et la nation" (Paris), „Pedagogika" (Praga), „Magyar Pedagógia" (Budapesta), „Science and Children (Washington), „Pädagogik" (Berlin) ș. a.

Fizicienii pledează pentru o reorganizare a învățămîntului

Rezoluția celei de-a 23-a sesiuni a Societății germane de fizică, întrunită la Karlsruhe, s-a pronunțat pentru o resistematizare a predării științelor naturale în ciclul superior al gimnaziilor. Fizicienii sînt de părere că programele analitice actuale împiedică o informare suficientă, corespunzătoare exigențelor epocii noastre. Din această cauză, sesiunea a pledat pentru introducerea unui ciclu superior, de trei ani, în toate gimnaziile în care fizica, chimia și biologia vor fi materii obligatorii, rezervîndu-li-se în fiecare clasă cel puțin cîte două ore de curs pe săptămînă.

Un învățămînt la nivelul imperativelor contemporane

(urmare din pag. 1)

Unul din elementele esențiale care caracterizează în prezent acest sistem, element inexistent în trecut, îl constituie sprijinul ce se acordă învățătorilor și profesorilor în decursul pregătirii lor pentru obținerea gradelor didactice, întrucît acestea sînt considerate nu numai printr-o perspectivă personală (deși stimulentele morale și materiale dețin o anumită pondere în motivația perfecționării pe această cale), ci mai ales printr-o perspectivă socială, ca mijloc de ridicare a calității procesului de instruire și educare a tineretului școlar. Faptul că pînă în prezent peste 100 000 de educatoare, învățători și profesori au luat parte la cursurile de pregătire în vederea obținerii gradelor didactice, marea majoritate a acestora obținîndu-le în urma probelor pe care le-au susținut, constituie o contribuție importantă la perfecționarea învățămîntului nostru.

Un rol tot mai activ în procesul de perfecționare multilaterală a corpului didactic îl au societățile științifice ale cadrelor didactice, care numără circa 18 000 membri. În ultimii ani, activitatea societăților a fost tot mai mult orientată spre informarea științifică a profesorilor de diferite specialități, spre sprijinirea lor în cunoașterea problemelor noi ale didacticii și metodicii, ca și în valorificarea propriei lor experiențe și în munca de cercetare științifică. În acest scop au fost organizate sesiuni de comunicări metodico-științifice, conferințe, colocvii, simpozioane, cursuri de vară, tabere-curs, excursii de documentare științifică în țară și peste hotare.

Progrese însemnate a realizat școala noastră în ceea ce privește modernizarea mijloacelor de învățămînt — a materialului didactic, de care este condiționată modernizarea predării, ridicarea gradului de eficiență al metodelor folosite în procesul instructiv-educativ și, respectiv, realizarea cerințelor planurilor de învățămînt și a programelor școlare. În ultimii zece ani s-au acordat pentru dotarea școlilor peste 400 milioane lei, ceea ce a permis producerea unor sortimente și cantități sporite de materiale didactice, numărul acestora crescînd de aproape patru ori în perioada 1959—1968. Multe sortimente au fost realizate la înalți indici calitativi și cu mari valențe didactice, fiind competitive cu produsele de acest gen pe plan mondial. Așa sînt, de exemplu, aparatul pentru demonstrarea fenomenului de autoinducție, electroscopul, aparatul pentru studiul undelor electromagnetice (microunde) aparatul pentru prepararea gazelor la rece, aparatul pentru demonstrarea interferenței undelor sonore, generatorul de sunete (electronic) cu frecvență variabilă, generatorul de ultrasunete cu accesorii ș.a. Concepția producției de material didactic a evoluat continuu, trecîndu-se la aparate și instrumente individualizate la truse complexe pentru efectuarea experiențelor demonstrative și a lucrărilor practice de laborator, ceea ce a contribuit la activizarea elevilor și la conștientizarea învățării. În acest scop au fost realizate truse cu aparate și instrumente care acoperă capitole întregi de fizică, (de exemplu electromagnetismul, mecanica lichidelor, mecanica solidelor, optica geometrică, ș. a.), de chimie (chimie generală, îngrășăminte minerale etc.) și de biologie (morfologie vegetală, aparate și sisteme anatomice și altele). Potrivit cerințelor învățămîntului modern și rolului pe care îl au transmiterea și recepționarea informației, s-a extins de la an la an producerea de mijloace audio-vizuale — aparate de proiecție și, respectiv, filme didactice, diafilme și diapozitive, magnetofoane, discuri și benzi de magnetofon. În anul care a trecut s-a încheiat, în linii mari, dotarea liceelor de cultură generală cu aparate de proiecție cinematografică, cu magnetofoane și picupuri, trecîndu-se la dotarea școlilor generale cu astfel de mijloace.

Înfăptuirile realizate în acești ani constituie o bază de plecare pentru și mai mari realizări în viitor, pe care școala noastră este chemată să le realizeze potrivit sarcinilor trasate prin Directivele C.C. cu privire la dezvoltarea învățămîntului și prin Legea învățămîntului din Republica Socialistă România, care deschid perspective luminoase școlii românești și un cîmp larg de activitate pe tărîmul învățămîntului pentru toți slujitorii lui. Aplicarea sarcinilor trasate prin aceste documente programatice se desfășoară pe un plan larg, îmbrățișînd toate laturile și aspectele învățămîntului, toate domeniile sale de activitate.

Acest an școlar a marcat trecerea la școlarizarea copiilor de la vîrsta de 6 ani și experiența dobîndită pînă în prezent demonstrează convingător justețea acestei măsuri. Începînd cu viitorul an școlar se va trece la realizarea școlii generale de 10 ani. În prezent, consiliile pedagogice, toate cadrele didactice dezbat proiectele unor planuri de învățămînt elaborate pe baza sarcinilor trasate de Directive și peste puțin timp vor fi supuse discuției și proiectele programelor de învățămînt, astfel încît aceste documente de covîrșitoare importanță pentru școala noastră să fie opera creatoare a întregului corp didactic, care este chemat să le realizeze în procesul de instruire și educare a tinerei generații. În același timp, prin îmbunătățirea sistemului de perfecționare, prin diversificarea formelor acestuia și ridicarea eficienței lor, cadrele didactice vor primi un ajutor mai susținut și mai competent în ridicarea pregătirii lor de specialitate și pedagogice.

Apropiata Conferință Națională a cadrelor didactice, care va discuta căile menite să asigure înfăptuirea deplină, în cele mai bune condiții, a sarcinilor trasate învățămîntului de către partid și va adopta Statutul cadrului didactic din Republica Socialistă România va afirma și mai evident rolul și misiunea slujitorilor școlii în societatea noastră, va constitui un imbold puternic în munca lor nobilă și de mare răspundere.

ANUNȚ

Pe această cale, anunțăm pe toți foștii elevi ai Liceului „Dragoș-Vodă" din Cîmpulung Moldovenesc, membri seniori ai cercurilor pe materii, că duminică 9 februarie 1969, ora 9, va avea loc în aula liceului ședința festivă consacrată aniversării a 20 de ani de activitate neîntreruptă a Cercului „Tinerilor geografi" și a „Tinerilor naturaliști", la care sînt invitați să ia parte.

BIBLIOTECA

„Psihologia copilului și psihologia pedagogică"

În Editura didactică și pedagogică a apărut recent lucrarea „Psihologia copilului și psihologia pedagogică", de *Tiberiu Bogdan* și *Ilie I. Stănculescu*. Adresîndu-se viitorilor învățători, elevi ai liceelor pedagogice, lucrarea valorifică rezultatele științifice obținute pe plan național și mondial în domeniul de care se ocupă, tratînd problemele, așa cum se arată în prefață, în special prin prisma necesităților concrete ale muncii didactice. Sînt incluse ca atare, pe lîngă problemele de psihologie pedagogică și psihologia copilului, o serie de noțiuni de anatomie, fiziologie, pedagogie, sociologie, etică, logică etc., spre a se oferi viitorilor învățători „un corp de cunoștințe despre copil", cum spun autorii.

După ce tratează o serie de probleme privind obiectul, metodele și problemele principale ale psihologiei copilului și psihologiei pedagogice, ale dezvoltării psihice a acestuia în general și în perioada antașcolară, cartea se ocupă pe larg de problemele speciale ale dezvoltării psihice a copilului de vîrstă școlară mică (dezvoltarea cunoașterii senzoriale, a procesului memoriei, a atenției, cunoașterea logică-abstractă, dezvoltarea gîndirii și limbajului, a imaginației etc.). Cîteva capitole sînt rezervate formării personalității școlarului mic — insistîndu-se îndeosebi asupra bazelor psihologice ale formării conștiinței și conduitei morale — și cunoașterii psihopedagogice a elevilor. Sînt tratate și aspecte ale perioadei școlare mijlocii și mari, stăruindu-se asupra problemelor legate de dezvoltarea, personalitatea și educația preadolescentului și adolescentului.

Ultima parte a cărții este consacrată unor probleme speciale, legate de psihologia copilului excepțional și de clasa școlară privită ca unitate socială.

Multe din problemele tratate sînt însoțite de ilustrații, grafice, scheme etc., de teme de sinteză și aplicație.

Adresată, după cum am spus, viitorilor învățători, cartea lui T. Bogdan și I. I. Stănculescu poate fi consultată cu bune rezultate de toți cei ce lucrează îndeosebi cu copiii de vîrstă mică, dar și cu preadolescenți și adolescenți.

M. C.

„Educația sanitară în școală"

Tot în Editura didactică și pedagogică a apărut nu de mult lucrarea „Educația sanitară în școală", de *dr. P. Panciu* și *dr. A. Kelemen*, care pun la îndemîna personalului medicosanitar și didactic o carte cuprinzătoare, bine documentată și de o reală valoare practică, referitoare la cerințele igienice ale așezămintelor școlare și la tematica și metodologia educației sanitare în școli.

Sînt prezentate astfel în lucrare obiectivele activității de educație sanitară a școlarilor, condițiile igienico-sanitare din școală și rolul lor educativ, regimul de activitate și odihnă al școlarilor. Este tratată, de asemenea, metodica educației sanitare la școlari, arătîndu-se ce este specific acesteia în clasele I—IV, în clasele V—VIII și în clasele IX—XII. Un capitol special este rezervat problemelor privitoare la educația sexuală. În sfîrșit, autorii se ocupă de eficiența și coordonarea activității de educație sanitară în școli.

Lucrarea cuprinde de asemenea o anexă cu privire la experiența de laborator ca mijloc de educație sanitară, un ghid privind cerințele elementare de igienă în școli, precum și o serie de tabele. O bogată bibliografie completează informațiile puse la îndemîna celor ce se ocupă de educația sanitară a elevilor.

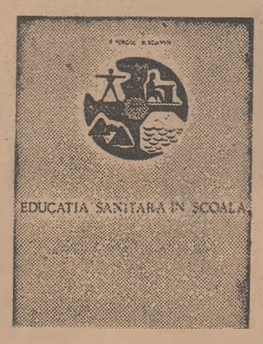

PREDÎNDU-LE LA CENTRELE DE RECUPERARE I.R.V.A.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii din unitățile de învățămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132